

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1
ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ ՏԱՐԱԾՔԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄԸ

Սույն Համաձայնագրի տարածքի սահմանը հետևյալ տեսքն ունի՝ Հյուսիսային բևեռից 130°W երկայնքի գծով դեպի հարավ մինչև 75°N երկայնությունը. այնտեղից Վիսքոնսին Մելվիլ Սաունթ նեղուցով, Փրինս Ռիջընթ ծոցով, Բուֆա ծոցով, Ֆոքսի ավազանով, Ֆոքսի նեղուցով և Հուդզոնի նեղուցով դեպի արևելք և հարավ-արևելք մինչև հյուսիսարևմտյան Ատլանտիկայի 60°N, 60°W կետը. այնտեղից հյուսիսարևմտյան Ատլանտիկայով դեպի հարավ-արևելք մինչև 50°N, 30°W կետը. այնտեղից 30°W երկայնքի գծով դեպի հարավ մինչև 10°N երկայնությունը. այնտեղից դեպի հյուսիս-արևելք մինչև հասարակածի 20°W. այնտեղից 20°W երկայնքով դեպի հարավ մինչև 40°S. այնտեղից 40°S երկայնությունով դեպի արևելք մինչև 60°E. այնտեղից 60°E երկայնքի գծով դեպի հյուսիս մինչև 35°N երկայնությունը. այնտեղից մեծ շրջագծով դեպի արևելք-հյուսիս-արևելք մինչև արևմտյան Ալտայի 49°N, 87°27'E կետը. այնտեղից մեծ շրջագծով դեպի հյուսիս-արևելք մինչև Հյուսիսային օվկիանոսի ափի 130°E. այնտեղից 130°E երկայնքով դեպի հյուսիս մինչև Հյուսիսային բևեռ: Համաձայնագրի գործողության սխեման բերված է հետևյալ քարտեզում՝

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2
Ջրային թռչունների ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, որոնց նկատմամբ կիրառվում է
Համաձայնագիրը¹

SPHENISCIDAE

Spheniscus demersus   Աֆրիկյան պինգվին

GAVIIDAE

Gavia adamsii   Սպիտակակտուց սուզաբադ
Gavia arctica   Սևխաձի սուզաբադ
Gavia immer   Սովորական սուզաբադ
Gavia stellata   Կարմրախաձի սուզաբադ

PODICIPEDIDAE

Podiceps auritus   Կարմրավիզ սուզակ
Podiceps cristatus   Մեծ սուզակ
Podiceps grisegena   Մոխրայտ սուզակ
Podiceps nigricollis   Սևավիզ սուզակ
Tachybaptus ruficollis   Փոքր սուզակ

PELECANIDAE

Pelecanus crispus   Գանգրափետուր հավալուսն
Pelecanus onocrotalus   Վարդագույն հավալուսն
Pelecanus rufescens   Վարդագունամեջք հավալուսն

SULIDAE

Morus capensis   Հարավաֆրիկյան գանեթ

PHALACROCORACIDAE

Phalacrocorax capensis   Հարավաֆրիկյան ձկնկուլ

<i>Phalacrocorax carbo</i>	Մեծ ձկնկույ
<i>Phalacrocorax coronatus</i>	Պսակավոր ձկնկույ
<i>Phalacrocorax neglectus</i>	Գետափնյա ձկնկույ
<i>Phalacrocorax nigrogularis</i>	Սոկոտրյան ձկնկույ
<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Փոքր ձկնկույ

ARDEIDAE

<i>Ardea cinerea</i>	Մոխրագույն տառեղ
<i>Ardea melanocephala</i>	Սևագլուխ տառեղ
<i>Ardea purpurea</i>	Շիկակարմիր տառեղ
<i>Ardeola idae</i>	Մադագասկարյան տառեղ
<i>Ardeola ralloides</i>	Դեղին տառեղ
<i>Ardeola rufiventris</i>	Շիկակարմրափոր տառեղ
<i>Botaurus stellaris</i>	Մեծ ջրցույ
<i>Bubulcus ibis</i>	Եգիպտական տառեղ
<i>Casmerodius albus</i>	Սպիտակ մեծ տառեղ
<i>Egretta ardesiaca</i>	Սև տառեղ
<i>Egretta dimorpha</i>	Երկձև տառեղ
<i>Egretta garzetta</i>	Սպիտակ փոքր տառեղ
<i>Egretta gularis</i>	Արևմտյան խութային տառեղ
<i>Egretta vinaceigula</i>	Շերթաքարագույն տառեղ
<i>Ixobrychus minutus</i>	Փոքր ջրցույ
<i>Ixobrychus sturmii</i>	Թզուկ ջրցույ
<i>Mesophoyx intermedia</i>	Միջին տառեղ
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Կվակվա

BALAENICIPITIDAE

<i>Balaeniceps rex</i>	Կոշկակտուց արագիլ
------------------------	-------------------

CICONIIDAE

<i>Anastomus lamelligerus</i>	Աֆրիկյան բերանբաց արագիլ
<i>Ciconia abdimii</i>	Աբդիմի արագիլ
<i>Ciconia ciconia</i>	Սպիտակ արագիլ
<i>Ciconia episcopus</i>	Բրդոտավիզ արագիլ
<i>Ciconia nigra</i>	Սև արագիլ
<i>Leptoptilos crumeniferus</i>	Մարաբու
<i>Mycteria ibis</i>	Դեղնակտուց արագիլ

THRESKIORNITHIDAE

Geronticus eremita	Ճաղատ իբիս
Platalea alba	Աֆրիկյան տարգալակտուց
Platalea leucorodia	Եվրոպական տարգալակտուց
Plegadis falcinellus	Քաջահավ
Threskiornis aethiopicus	Սուրբ իբիս

PHOENICOPTERIDAE

Phoenicopus minor	Փոքր ֆլամինգո
Phoenicopus ruber	Սովորական ֆլամինգո

ANATIDAE

Alopochen aegyptiacus	Եգիպտական սագ
Anas acuta	Նետապոչ բադ
Anas capensis	Հարավաֆրիկյան մրտիմն
Anas clypeata	Լայնակտուց բադ
Anas crecca	Սուլող մրտիմն
Anas erythrorhyncha	Կարմրակտուց բադ
Anas hottentota	Հոտենտոտյան մրտիմն
Anas penelope	Շչան բադ
Anas platyrhynchos	Կոնչան բադ
Anas querquedula	Ճքճքան մրտիմն
Anas strepera	Մոխրագույն բադ
Anas undulata	Դեղնակտուց բադ
Anser albifrons	Սպիտակաճակատ սագ
Anser anser	Մոխրագույն սագ
Anser brachyrhynchus	Վարդագունատ սագ
Anser erythropus	Ծվվան սագ
Anser fabalis	Բակլասագ
Aythya ferina	Կարմրագլուխ սուզաբադ
Aythya fuligula	Փուփուլավոր սուզաբադ
Aythya marila	Մեծ սուզաբադ
Aythya nyroca	Սպիտակաաչք սուզաբադ
Branta bernicla	Սև սագ
Branta leucopsis	Սպիտակաայտ սագ
Branta ruficollis	Կարմրախաճի սագ

<i>Bucephala clangula</i>	Սոնաբադ
<i>Clangula hyemalis</i>	Ծովաբադ
<i>Cygnus columbianus</i>	Փոքր կարապ
<i>Cygnus cygnus</i>	Ճչան կարապ
<i>Cygnus olor</i>	Թշշան կարապ
<i>Dendrocygna bicolor</i>	Գորշ ծառի բադ
<i>Dendrocygna viduata</i>	Սպիտակերես ծառի բադ
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	Մարմարյա մրտիմն
<i>Melanitta fusca</i>	Տուրպան
<i>Melanitta nigra</i>	Սև տուրպան
<i>Mergellus albellus</i>	Լուտոկ
<i>Mergus merganser</i>	Մեծ սղոցակտուց բադ
<i>Mergus serrator</i>	Սղոցակտուց բադ
<i>Netta erythrophthalma</i>	Հարավային սուզաբադ
<i>Netta rufina</i>	Կարմրակտուց սուզաբադ
<i>Nettapus auritus</i>	Աֆրիկյան թզուկ սագ
<i>Oxyura leucocephala</i>	Սպիտակագլուխ բադ
<i>Oxyura maccoa</i>	Մակկո բադ
<i>Plectropterus gambensis</i>	Իթանաթև սագ
<i>Polysticta stelleri</i>	Ստելլերի այդերուկ
<i>Sarkidiornis melanotos</i>	Պալարակտուց այդերուկ
<i>Somateria mollissima</i>	Այդերուկ
<i>Somateria spectabilis</i>	Ակնոցավոր այդերուկ
<i>Tadorna cana</i>	Հարավաֆրիկյան խայտաբադ
<i>Tadorna ferruginea</i>	Կարմիր բադ
<i>Tadorna tadorna</i>	Խայտաբադ
<i>Thalassornis leucanotus</i>	Սպիտակամեջք բադ

GRUIDAE

<i>Balearica pavonina</i>	Սև պսակավոր կռունկ
<i>Balearica regulorum</i>	Մոխրագույն պսակավոր կռունկ
<i>Grus carunculatus</i>	Հյուսկեն կռունկ
<i>Grus grus</i>	Մոխրագույն կռունկ
<i>Grus leucogeranus</i>	Սիբիրյան կռունկ
<i>Grus paradisea</i>	Կապույտ կռունկ
<i>Grus virgo</i>	Գեղանի կռունկ

RALLIDAE

<i>Aenigmatolimnas marginalis</i>	Զոլավոր ճահճահովվիկ
<i>Amaurornis flavirostra</i>	Սև ճահճահովվիկ
<i>Crecopsis egregia</i>	Աֆրիկյան ճահճահովվիկ
<i>Crex crex</i>	Մարգահավ
<i>Fulica atra</i>	Սև փարփար
<i>Fulica cristata</i>	Փուփուլավոր փարփար
<i>Gallinula angulata</i>	Փոքր եղեգնահավ
<i>Gallinula chloropus</i>	Եղեգնահավ
<i>Porphyrio alleni</i>	Ալլենի սուլթանական հավ
<i>Porzana parva</i>	Ճահճահովվիկ
<i>Porzana porzana</i>	Մեծ ճահճահովվիկ
<i>Porzana pusilla</i>	Գանճ ճահճահովվիկ
<i>Rallus aquaticus</i>	Ջրահովվիկ
<i>Rallus caerulescens</i>	Կաֆրական ջրահովվիկ
<i>Sarothrura ayresi</i>	Սպիտակաթև բմբուլապոչ
<i>Sarothrura boehmi</i>	Զոլադոչ բմբուլապոչ
<i>Sarothrura elegans</i>	Դեղնաբիծ բմբուլապոչ

DROMADIDAE

<i>Dromas ardeola</i>	Խեցգետնակեր պինդիրա
-----------------------	---------------------

HAEMATOPODIDAE

<i>Haematopus moquini</i>	Սև կոցար կաչաղակ
<i>Haematopus ostralegus</i>	Կոցար կաչաղակ

RECURVIROSTRIDAE

<i>Himantopus himantopus</i>	Ոտնացուպիկ
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Բզակտուց

BURHINIDAE

<i>Burhinus senegalensis</i>	Սենեգալյան հաստածունկ
------------------------------	-----------------------

GLAREOLIDAE

<i>Glareola cinerea</i>	Մոխրագույն ծիխառակտցար
<i>Glareola nordmanni</i>	Տափաստանային ծիխառակտցար
<i>Glareola nuchalis</i>	Ժայռային ծիխառակտցար
<i>Glareola ocularis</i>	Մադագասկարյան ծիխառակտցար
<i>Glareola pratincola</i>	Մարգագետնային ծիխառակտցար
<i>Pluvianus aegyptius</i>	Եգիպտական քարադր

CHARADRIIDAE

<i>Charadrius alexandrinus</i>	Ծովային քարադր
<i>Charadrius asiaticus</i>	Կասպիական քարադր
<i>Charadrius dubius</i>	Փոքր քարադր
<i>Charadrius forbesi</i>	Ֆորբեսի քարադր
<i>Charadrius hiaticula</i>	Փողկապավոր քարադր
<i>Charadrius leschenaultii</i>	Հաստակտուց քարադր
<i>Charadrius marginatus</i>	Սպիտակաճակատ քարադր
<i>Charadrius mongolus</i>	Մոնղոլական քարադր
<i>Charadrius pallidus</i>	Շականակաօղ քարադր
<i>Charadrius pecuarius</i>	Կիտլիցի քարադր
<i>Charadrius tricollaris</i>	Եռօղանի քարադր
<i>Eudromias morinellus</i>	Եվրասիական պինդիրա
<i>Pluvialis apricaria</i>	Ոսկեփայլ քարադր
<i>Pluvialis fulva</i>	Խաղաղօվկիանոսյան ոսկեփայլ քարադր
<i>Pluvialis squatarola</i>	Մոխրագույն քարադր
<i>Vanellus albiceps</i>	Սպիտակագլուխ կիվիվ
<i>Vanellus coronatus</i>	Փուփուլավոր կիվիվ
<i>Vanellus gregarius</i>	Ճախրուկ
<i>Vanellus leucurus</i>	Սպիտակապոչ եղտյուրիկ
<i>Vanellus lugubris</i>	Սգավոր կիվիվ
<i>Vanellus melanopterus</i>	Սևաթև կիվիվ
<i>Vanellus senegallus</i>	Սենեգալյան կիվիվ
<i>Vanellus spinosus</i>	Թևաբտիկ կիվիվ
<i>Vanellus superciliosus</i>	Շագանակակուրծք կիվիվ
<i>Vanellus vanellus</i>	Հյուսիսային կիվիվ

SCOLOPACIDAE

<i>Arenaria interpres</i>	Քարաքուջուջ
<i>Calidris alba</i>	Ճերմակ ավազակտցար
<i>Calidris alpina</i>	Սևախաճի ավազակտցար
<i>Calidris canutus</i>	Կարմիր ավազակտցար
<i>Calidris ferruginea</i>	Կարմրախաճի ավազակտցար
<i>Calidris maritima</i>	Ծիրանագույն ավազակտցար
<i>Calidris minuta</i>	Ճնճղուկ ավազակտցար
<i>Calidris temminckii</i>	Սպիտակապոչ ավազակտցար
<i>Calidris tenuirostris</i>	Մեծ ավազակտցար
<i>Gallinago gallinago</i>	Մորակտցար
<i>Gallinago media</i>	Կրկնակտցար
<i>Gallinago stenura</i>	Նետապոչ մորակտցար
<i>Limicola falcinellus</i>	Տիղմակտցար
<i>Limosa lapponica</i>	Փոքր իլիկակտցար
<i>Limosa limosa</i>	Մեծ իլիկակտցար
<i>Lymnocyptes minimus</i>	Վարսակտցար
<i>Numenius arquata</i>	Մեծ արորիկ
<i>Numenius phaeopus</i>	Միջին արորիկ
<i>Numenius tenuirostris</i>	Նրբակտուց արորիկ
<i>Phalaropus fulicaria</i>	Մոխրագույն լողակտցար
<i>Phalaropus lobatus</i>	Կլորաքիթ լողակտցար
<i>Philomachus pugnax</i>	Կռվակտցար
<i>Scolopax rusticola</i>	Անտառակտցար
<i>Tringa cinerea</i>	Թերեքի կտցար
<i>Tringa erythropus</i>	Պտավոր կտցար
<i>Tringa glareola</i>	Ֆիֆի
<i>Tringa hypoleucos</i>	Սպիտակավիզ կտցար
<i>Tringa nebularia</i>	Ծխագույն կտցար
<i>Tringa ochropus</i>	Սևուկ կտցար
<i>Tringa stagnatilis</i>	Առաձնյա կտցար
<i>Tringa totanus</i>	Կարմրատու կտցար

LARIDAE

<i>Chlidonias hybridus</i>	Սպիտակապյտ ջրածիճառ
<i>Chlidonias leucopterus</i>	Սպիտակաթև ջրածիճառ

Chlidonias niger	Սև ջրածիծառ
Larus argentatus	Արծաթափայլ որոր
Larus armenicus	Հայկական որոր
Larus audouinii	Օդյուբոնի որոր
Larus cachinnans	Քրքջան որոր
Larus canus	Թխակապույտ որոր
Larus cirrocephalus	Ծխագլուխ որոր
Larus dominicanus	Դոմինիկյան որոր
Larus fuscus	Փոքր ծովաորոր
Larus genei	Ծովային աղավնաորոր
Larus glaucoides	Փոքր բևեռային որոր
Larus hartlaubii	Թագավորական որոր
Larus hemprichii	Մոխրոտ որոր
Larus heuglini	Հոգլինի որոր
Larus hyperboreus	Մեծ բևեռային որոր
Larus ichthyaetus	Սևագլուխ քրքջան
Larus leucophthalmus	Սպիտակաաչք որոր
Larus marinus	Մեծ սևամեջք որոր
Larus melanocephalus	Սևագլուխ որոր
Larus minutus	Փոքր որոր
Larus ridibundus	Սովորական որոր
Sterna albifrons	Փոքր ջրածիծառ
Sterna balaenarum	Դամարայի ջրածիծառ
Sterna bengalensis	Բենգալյան ջրածիծառ
Sterna bergii	Փոքր փուփուլավոր ջրածիծառ
Sterna caspia	Կասպիական ծովածիծառ
Sterna dougallii	Վարդագույն ջրածիծառ
Sterna hirundo	Գետային ջրածիծառ
Sterna maxima	Արքայական ծովածիծառ
Sterna nilotica	Որորակտուց ջրածիծառ
Sterna paradisaea	Արկտիկական ջրածիծառ
Sterna repressa	Սպիտակաայտ ջրածիծառ
Sterna sandvicensis	Սենդվիչյան ջրածիծառ
Sterna saundersi	Սոնդերսի ջրածիծառ
Sterna vittata	Անտարկտիկական ջրածիծառ
Xema sabini	Մտրակապոչ որոր

RYNCHOPIDAE

Rynchops flavirostris

Աֆրիկյան դանակակտուց

Հավելված 3

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳԻՐ²

1. Կիրառման ոլորտը

1.1. Գործողության ծրագիրը կիրառվում է սույն հավելվածի Աղյուսակում 1-ում (այսուհետ՝ «Աղյուսակ 1») թվարկված միգրացվող ջրային թռչունների պոպուլյացիաների նկատմամբ:

1.2. Աղյուսակ 1-ը կազմում է սույն հավելվածի անբաժանելի մասը: Ցանկացած հղում սույն Գործողության ծրագրին ներառում է հղում Աղյուսակ 1-ին:

2. Տեսակների պահպանությունը

2.1. Իրավական միջոցները

2.1.1. Աղյուսակ 1-ի Ա սյունակում թվարկված պոպուլյացիաներ ունեցող Կողմերը պետք է ապահովեն այդ պոպուլյացիաների պահպանությունը համաձայն սույն Համաձայնագրի III հոդվածի 2(ա) կետի: Այդպիսի Կողմերը պետք է, մասնավորապես և պահպանելով ստորև նշված 2.1.3. կետի դրույթները,

ա) արգելեն իրենց տարածքներում հանդիպող այդ պոպուլյացիաների թռչունների և ձվերի հավաքը,

բ) արգելեն կանխամտածված անհանգստացումը այնքանով, որքանով անհանգստացումը էական կլինի տվյալ պոպուլյացիայի պահպանության համար, և

գ) արգելեն այն պոպուլյացիաների թռչունների կամ ձվերի տնօրինումը, օգտագործումը և վաճառքը, որոնք հավաքվել են վերը նշված (ա) ենթապարբերությունում նշված արգելքների խախտմամբ, ինչպես նաև այդ թռչունների և ձվերի ճանաչելի մասերի կամ արգասիքների տնօրինումը կամ օգտագործումը և առևտուրը:

Բացառությամբ Ա սյունակի 2 և 3 կարգերում թվարկված և աստղանիշով նշված պոպուլյացիաների և Ա սյունակի 4 կարգում թվարկված պոպուլյացիաների որսը կարող է շարունակվել կայուն օգտագործման հիմքերի վրա³: Այդպիսի կայուն օգտագործումը պետք է իրականացվի՝ համապատասխան միջազգային մակարդակում տեսակների մասով գործողության ծրագրի վերաբերյալ հատուկ դրույթների շրջանակներում⁴: Այդպիսի օգտագործումը պետք է առնվազն

---

² Գործողության ծրագրի մասին հավելվածի 1-ին հոդվածի 1-րդ կետի դրույթները:

կարգավորվի նույն իրավական միջոցներով ինչ Աղյուսակ 1-ի Բ սյունակում թվարկված պոպուլյացիաների թռչունների որսը, ինչպես պահանջվում է ներքոհիշյալ 2.1.2. կետում:

2.1.2. Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաներ ունեցող Կողմերը պետք է կանոնակարգեն Բ սյունակում թվարկված թռչունների և ձվերի հավաքը: Այդպիսի իրավական միջոցների նպատակն է պահպանել կամ նպաստել այդ պոպուլյացիաների բարենպաստ պահպանության կարգավիճակի վերականգնմանը և պոպուլյացիայի դինամիկայի վերաբերյալ առկա լավագույն գիտելիքների հիման վրա երաշխավորել հավաքի կամ այլ օգտագործման կայունությունը: Այդպիսի իրավական միջոցները, պահպանելով ստորև նշված 2.1.3. կետի դրույթները, պետք է՝

ա) արգելեն տվյալ պոպուլյացիաների թռչունների որսը բազմացման և աճեցման տարբեր փուլերում և բազմացման տարածքներ վերադառնալու շրջանում, եթե որսը ունի անբարենպաստ ազդեցություն տվյալ պոպուլյացիայի պահպանության կարգավիճակի վրա,

բ) կարգավորեն հավաքի ձևերը,

գ) սահմանափակեն, անհրաժեշտության դեպքում, հավաքի չափաքանակները և ապահովեն համապատասխան հսկողություն, որպեսզի երաշխավորեն, որ այդ սահմանափակումները պահպանվեն, և

դ) արգելեն այն պոպուլյացիաների թռչունների և ձվերի տնօրինումը կամ օգտագործումն ու առևտուրը, որոնք հավաքվում են սույն պարբերությունում սահմանված արգելքի խախտմամբ, ինչպես նաև այդ թռչունների և ձվերի ճանաչելի մասերի կամ արգասիքների տնօրինումը կամ օգտագործումն ու առևտուրը:

2.1.3. Կողմերի համար կարող են չկիրառվել 2.1.1. և 2.1.2. կետերում նշված արգելքները, անկախ Կոնվենցիայի III հոդվածի 5 կետից, եթե չկա որևէ այլ բավարար լուծում, հետևյալ նպատակների համար՝

ա) ցանքերին, ջրերին կամ ձկնորսությանը լուրջ վնասը կանխարգելելու համար,

բ) ելնելով օդային անվտանգության և այլ առաջնահերթ հանրային շահերից,

գ) գիտական և ուսումնական նպատակների, կամ այդ նպատակների համար վերականգնման կամ բուժման,

դ) խիստ վերահսկողության ներքո, սելեկտիվ հիմունքների վրա, որոշ թռչունների փոքրաքանակ և սահմանափակ հավաքը, պահելը կամ այլ ողջամիտ օգտագործումը թույլատրելու, և

ե) համապատասխան պոպուլյացիաների բազմացումը և գոյատևումը խթանելու համար:

Այդպիսի բացառությունները պետք է լինեն ստույգ իրենց էությամբ և սահմանափակ տարածքով և ժամանակով և չպետք է գործեն ի վնաս Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաներին:

2.2. Եզակի տեսակների մասով գործողության ծրագրերը

2.2.1. Կողմերը պետք է համագործակցեն՝ նպատակ ունենալով մշակել և իրագործել Աղյուսակ 1-ի Ա սյունակի 1-ին կարգում թվարկված պոպուլյացիաների համար եզակի տեսակների մասով գործողության ծրագրեր՝ որպես առաջնահերթություն, ինչպես նաև Աղյուսակ 1-ի Ա սյունակում աստղանիշով նշված պոպուլյացիաներին: Համաձայնագրի քարտուղարությունը պետք է համակարգի այդպիսի պլաների զարգացումը, ներդաշնակեցումը և իրականացումը:

2.2.2. Կողմերը պետք է նախապատրաստեն և իրագործեն Աղյուսակ 1-ի Ա սյունակի 1-ին կարգում թվարկված պոպուլյացիաների եզակի տեսակների մասով գործողության ծրագրեր՝ նպատակ ունենալով բարելավել նրանց ընդհանուր պահպանության կարգավիճակը: Այս գործողության ծրագիրը պետք է ներառի հատուկ նախապայմաններ աստղանիշով նշված պոպուլյացիաների համար: Անհրաժեշտության դեպքում, պետք է հաշվի առնվի որսորդների կողմից տեսակի սխալ նույնականացման հետևանքով թռչունների պատահական սպանության խնդիրը:

2.3. Արտակարգ միջոցառումները

Կողմերը պետք է հնարավորության և նպատակահարմարության դեպքերում միմյանց հետ համագործակցելով մշակեն և իրագործեն արտակարգ միջոցառումներ Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների համար, երբ Համաձայնագրի տարածքի որևէ մասում առանձնահատուկ անբարենպաստ կամ վտանգոլ պայմաններ են դիտարկվում:

2.4. Վերականգնումները

Կողմերը պետք է մեծագույն զգոնություն ցուցաբերեն Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաներն իրենց պատմական ապրելավայրերում, ուր դրանք արդեն չեն հանդիպում, վերականգնելու ժամանակ: Նրանք պետք է ձգտեն մշակել և հետևել համապատասխան գիտական ուսումնասիրությունների վրա հիմնավորված վերականգնման համառոտ ծրագրերին: Վերականգնման ծրագրերը պետք է կազմեն եզակի տեսակների մասով գործողությունների ազգային և, անհրաժեշտության դեպքում, միջազգային ծրագրերի ամբողջական մասը: Վերականգնման ծրագիրը պետք է ներառի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումը և պետք է հանրությանը հասանելի լինի: Կողմերը պետք է նախապես տեղեկացնեն Համաձայնագրի քարտուղարությանը Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների վերականգնման բոլոր ծրագրերի մասին:

2.5. Ներմուծումները

2.5.1. Կողմերը պետք է, եթե դա անհրաժեշտ են համարում, արգելեն այլ տարածքներում բնակվող բույսերի և կենդանիների այն տեսակների ներմուծումները, որոնք կարող են վնասակար լինել Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների համար:

2.5.2. Կողմերը պետք է, եթե դա անհրաժեշտ են համարում, պահանջեն համապատասխան նախազգուշական միջոցների կիրառում, որպեսզի խուսափեն այլ տարածքներում բնակվող տեսակներին պատկանող թռչունների պատահական ազատ արձակումից:

2.5.3. Կողմերը պետք է, իրագործելիության և նպատակահարմարության սահմաններում, ձեռնարկեն միջոցներ՝ ներառյալ հավաքը, որպեսզի ապահովեն, որ իրենց տարածքներ արդեն իսկ ներմուծված՝ այլ տարածքներում բնակվող տեսակները կամ դրանց խառնածինները չհանդիսանան հավանական վնասի աղբյուր Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների համար:

3. Բնակավայրի պահպանությունը

3.1. Բնակավայրի գույքագրումներ

3.1.1. Անհրաժեշտության դեպքում Կողմերը միջազգային կազմակերպությունների հետ համատեղ պետք է նախաձեռնեն և հրապարակեն իրենց տարածքներում գտնվող Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների համար կարևոր բնակավայրերի ազգային գույքագրումները:

3.1.2. Որպես առաջնահերթ խնդիր՝ Կողմերը պետք է ձգտեն որոշել Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների համար միջազգային և ազգային կարևորություն ունեցող բոլոր բնակավայրերը:

3.2. Տարածքների պահպանությունը

3.2.1. Կողմերը պետք է ձգտեն շարունակել հատուկ պահպանվող տարածքների ստեղծումը Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների կարևոր բնակավայրերի պահպանության համար և մշակեն ու իրականացնեն այդ տարածքների կառավարման պլանները:

3.2.2. Կողմերը պետք է ձգտեն տալ հատուկ պահպանության կարգավիճակ այն խոնավ տարածքներին, որոնք համապատասխանում են միջազգային կարևորության ընդունված չափորոշիչներին:

3.2.3. Կողմերը պետք է ձգտեն իրականացնել իրենց երկրի բոլոր խոնավ տարածքների խոհեմ և կայուն օգտագործումը: Մասնավորապես, նրանք պետք է ձգտեն խուսափել Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաներին աջակցող բնակավայրերի վատթարացումից և կորստից՝ համապատասխան կանոնների կամ ստանդարտների կիրառման և հսկողության միջոցների շնորհիվ: Մասնավորապես, նրանք պետք է ձգտեն.

ա) երաշխավորել, որտեղ կիրառելի է, որ գյուղատնտեսական քիմիկատների, թունաքիմիկատների օգտագործման և կեղտաջրերի հեռացման վերաբերյալ կիրառվեն օրենքով սահմանված անհրաժեշտ հսկողությունների լծակներ, որոնք համապատասխանում են միջազգային չափանիշներին և նպատակ ունեն նվազեցնել դրանց անբարենպաստ ազդեցությունը Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների վրա. և

բ) նախապատրաստել և տարածել իրականացվող կանոնները կամ ստանդարտները և հսկողության միջոցները և այդ միջոցներից բխող մարդկանց ու բնության շահերը նկարագրող համապատասխան լեզուներով տեղեկատվական նյութեր:

3.2.4. Հիմնվելով էկոհամակարգային մոտեցման վրա՝ Կողմերը պետք է ձգտեն մշակել ռազմավարություն Աղյուսակ 1-ում թվարկված բոլոր պոպուլյացիաների բնակավայրերի պահպանության համար՝ ներառյալ տարաբաժանված պոպուլյացիաների բնակավայրերը:

3.3. Վերահաստատումը և վերականգնումը

Կողմերը պետք է ձգտեն վերահաստատել և վերականգնել, իրագործելիության և անհրաժեշտության սահմաններում, այն տարածքները, որոնք նախկինում կարևոր էին Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների համար:

4. Մարդու գործունեության կառավարումը

4.1. Որսորդություն

4.1.1. Կողմերը պետք է համագործակցեն, որպեսզի երաշխավորեն, որ որսորդությանը վերաբերող նրանց օրենսդրությամբ իրագործվի կայուն օգտագործման սկզբունքը, ինչպես դա նախատեսվում է այս Գործողության ծրագրով՝ հաշվի առնելով համապատասխան ջրային թռչունների պոպուլյացիաների աշխարհագրական տարածվածությունը և դրանց կյանքի ցիկլի հատկությունները:

4.1.2. Կողմերը պետք է տեղեկացված պահեն Համաձայնագրի քարտուղարությանը Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների որսին վերաբերող իրենց օրենսդրության մասին:

4.1.3. Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների տարեկան հավաքը գնահատելու համար Կողմերը պետք է համագործակցեն՝ նպատակ ունենալով մշակել հավաքի տվյալների հավաքագրման համար վստահելի և ներդաշնակեցված համակարգ: Հնարավորության դեպքում, նրանք պետք է տրամադրեն Համաձայնագրի քարտուղարությանը յուրաքանչյուր պոպուլյացիայի համար ընդհանուր տարեկան հավաքի տվյալները:

4.1.4. Կողմերը պետք է ձգտեն նվազեցնել խոնավ տարածքներում որսի նպատակով կապարի կոտորակի օգտագործումը հնարավորինս արագ՝ իրենց կողմից սահմանված և հրապարակված ժամանակացույցին համապատասխան:

4.1.5.

4.1.6. Կողմերը պետք է մշակեն և ձեռնարկեն միջոցներ՝ անօրինական հավաքը նվազեցնելու և հնարավորության սահմաններում վերացնելու համար:

4.1.7. Անհրաժեշտության դեպքում, Կողմերը պետք է խրախուսեն որսորդներին ստեղծել ակումբներ կամ կազմակերպություններ տեղական, ազգային և միջազգային մակարդակով՝ իրենց գործողությունները համակարգելու և կայունության ապահովմանն օժանդակելու նպատակով:

4.1.8. Կողմերը պետք է, անհրաժեշտության դեպքում, իրականացնեն որսորդների պատրաստականության ստուգումներ՝ այլ առարկաների թվում ներառելով նաև թռչունների նույնականացումը:

4.2. Էկոտուրիզմը

4.2.1. Կողմերը պետք է, անհրաժեշտության դեպքում, սակայն ոչ պահպանվող տարածքների հիմնական գոտում, խրախուսեն բոլոր շահագրգռված կողմերի համատեղ ծրագրերի անցկացումը, որպեսզի համապատասխան տպավորիչ և յուրահատուկ էկոտուրիզմ զարգացնեն Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների կուտակման խոնավ տարածքներում:

4.2.2. Կողմերը պետք է, համագործակցելով իրավասու միջազգային կազմակերպությունների հետ, ձգտեն գնահատել այն ծախսերը, օգուտներն ու այլ հետևանքներ, որոնք կարող են առաջանալ Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների կուտակման ընտրված խոնավ տարածքներում էկոտուրիզմից:

Նրանք պետք է տեղեկացնեն Համաձայնագրի քարտուղարությանը նման գնահատման արդյունքների մասին:

4.3. Մարդկային այլ գործունեություն

4.3.1. Կողմերը պետք է գնահատեն այն առաջարկվող ծրագրերի ազդեցությունը, որոնք կարող են բերել բախմանը 3.2. պարբերությունում նշված տարածքներում գտնվող՝ Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների և մարդկային շահերի միջև, և այդ գնահատման արդյունքները պետք է հասանելի դարձվեն հասարակությանը:

4.3.2. Կողմերը պետք է ձգտեն հավաքել տեղեկատվություն Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների կողմից հասցված վնասի, մասնավորապես ցանքերին և ձկնորսությանը, և արդյունքների մասին զեկուցեն Համաձայնագրի քարտուղարությանը:

4.3.3. Կողմերը պետք է համագործակցեն՝ նպատակ ունենալով նախանշել անհրաժեշտ եղանակներ՝ Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների կողմից՝ մասնավորապես ցանքերին և ձկնորսությանը հասցված վնասի ազդեցությունը նվազագույնի հասցնելու կամ մեղմացնելու համար՝ օգտագործելով աշխարհում որևէ այլ տեղ ստացած փորձը:

4.3.4. Կողմերը պետք է համագործակցեն՝ նպատակ ունենալով մշակել գործողությունների ծրագրեր այն եզակի տեսակների համար, որոնց պոպուլյացիաները նշանակալի վնաս են հասցնում մասնավորապես ցանքերին և ձկնորսությանը: Համաձայնագրի քարտուղարությունը պետք է համակարգի այդպիսի ծրագրերի մշակումը և ներդաշնակեցումը:

4.3.5. Կողմերը պետք է հնարավորինս աջակցեն կառույցների նախագծման և շինարարության բարձր բնապահպանական ստանդարտներին՝ նվազագույնի հասցնելու դրանց ազդեցությունը Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների վրա: Նրանք պետք է մշակեն քայլեր՝ նվազագույնի հասցնելու արդեն իսկ գործող կառույցների ազդեցությունը, երբ ակնհայտ է դառնում, որ դրանք բացասական ազդեցություն են թողնում համապատասխան պոպուլյացիաների վրա:

4.3.6. Այն դեպքերում, երբ մարդկանց կողմից անհանգստություն պատճառելը վտանգում է Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների պահպանության կարգավիճակին, Կողմերը պետք է ձգտեն միջոցներ ձեռնարկել՝ վտանգի աստիճանը սահմանափակելու համար: Անհրաժեշտ է հատուկ ուշադրություն դարձնել մարդկանց կողմից անհանգստություն պատճառելու այն խնդրին, երբ նրանք կերակրում են խմբերով բնադրվող ջրային թռչունների խմբերին, հատկապես

երբ դրանք գտնվում են այնպիսի տարածքներում, որոնք հայտնի են բաց երկնքի տակ հանգստի համար: Համապատասխան միջոցները կարող են ներառել բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում անհանգստությունից զերծ այնպիսի տարածքների ստեղծում, ուր հասարակության մուտքը չի թույլատրվի:

4.3.7 Կողմերին խորհուրդ է տրվում ազգային մակարդակով կամ Ձկնորսության ոլորտը ղեկավարող տարածաշրջանային կազմակերպությունների (ՁՂՏԿ) և համապատասխան միջազգային կազմակերպությունների շրջանակներում անհապաղ համապատասխան միջոցներ ձեռնարկել՝ նվազագույնի հասցնելու ձկնորսության⁵ ազդեցությունը միգրացվող ջրային թռչունների վրա, և հնարավորության դեպքում համագործակցել այդ շրջանակներում՝ նվազեցնելու մահացությունը ազգային իրավագործության ներքո կամ դրանից դուրս գտնվող վայրերում. համապատասխան միջոցները պետք է մասնավորապես ուղղված լինեն ոչ կանխամտածված սպանության և ձկնարտադրության սարքավորումներով, այդ թվում՝ ձկնորսական ցանցերով, կարթապարանով, ուռկանապարկով ձկնորսության դեմ:

4.3.8. Կողմերին նաև խորհուրդ է տրվում ազգային մակարդակով կամ Ձկնորսության ոլորտը ղեկավարող տարածաշրջանային կազմակերպությունների (ՁՂՏԿ) և համապատասխան միջազգային կազմակերպությունների շրջանակներում անհապաղ համապատասխան միջոցներ ձեռնարկել՝ նվազագույնի հասցնելու ձկնորսության ազդեցությունը միգրացվող ջրային թռչունների վրա, որը տեղի է ունենում անկայուն ձկնորսության հետևանքով, որն էլ իր հերթին հանգեցնում է միգրացվող ջրային թռչունների կերակրի աղբյուրների սպառմանը:

4.3.9. Կողմերը պետք է ստեղծեն և արդյունավետորեն իրականացնեն շրջակա միջավայրի աղտոտման դեմ պայքարի՝ օրենքով նախատեսված ստուգման մեխանիզմներ՝ մասնավորապես նավթի արտահոսքին, պինդ թափոնների բեռնաթափմանն ու արտանետմանն առնչվող միջազգային նորմերին և իրավական համաձայնագրերին համապատասխան՝ նպատակ ունենալով նվազեցնել դրանց ազդեցությունը Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների վրա:

4.3.10. Կողմերը պետք է անհրաժեշտ միջոցներ ստեղծեն, որպեսզի, իդեալական պայմաններում, վերացնեն, իսկ այլ դեպքերում՝ մեղմացնեն կղզիներում և կղզյակներում միգրացվող ջրային թռչունների բազմացմանը՝ այլ տարածքներում բնակվող ցամաքային գիշատիչներից սպառնացող վտանգը: Նշված միջոցները պետք է վերաբերեն անկանխատեսելի հանգամանքներում պլանավորմանը՝ կանխելու ներթափանցումը, արտակարգ իրավիճակներում օգնությանը՝ ներթափանցող գիշատիչներից ազատվելու համար, ինչպես նաև այն կղզիների

վերականգնմանն առնչվող ծրագրերին, որտեղ գիշատիչների պոպուլյացիաներն արդեն ստեղծվել են:

4.3.11. Կողմերին խորհուրդ է տրվում սահմանել համապատասխան միջոցներ՝ պայքարելու միգրացվող ջրային թռչուններին՝ ջրային կուլտուրաներից սպառնացող վտանգների դեմ, այդ թվում՝ ջրային կենդանիների համար էական համարվող խոնավ տարածքներին սպառնացող հանգամանքների բնապահպանական գնահատումները, հատկապես երբ գործ ունենք նոր կառույցների կամ գոյություն ունեցող կառույցների ընդլայնման հետ, ինչպես նաև ընդգրկելով այնպիսի խնդիրներ, ինչպիսիք են՝ շրջակա միջավայրի աղտոտումը (օրինակ՝ ջրային կուլտուրաներում դեղերի մշակման արդյունքում առաջացած թափոններից կամ էվտրոֆիկացիայից), կենսավայրի կորուստը, լարափակոցներում խճճվելու վտանգը, այլ տարածքներում բնակվող կամ ինվազիվ տեսակների ներթափանցումը:

5. Հետազոտությունը և մոնիտորինգը

5.1. Կողմերը պետք է ձգտեն իրականացնել ուսումնասիրություններ այնպիսի ոչ բավականաչափ հայտնի տարածքներում, որտեղ կարող են առաջանալ Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների էական կուտակումներ: Նման ուսումնասիրությունների արդյունքները պետք է լայնորեն տարածվեն:

5.2. Կողմերը պետք է ձգտեն մոնիտորինգ իրականացնել Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաները: Նման մոնիտորինգի արդյունքները պետք է հրապարակվեն կամ ուղարկվեն համապատասխան միջազգային կազմակերպություններին՝ պոպուլյացիաների կարգավիճակը և դրանց թվի փոփոխության միտումները վերահսկելու հնարավորություն տալու համար:

5.3. Կողմերը պետք է համագործակցեն՝ գնահատելու նպատակով թռչունների պոպուլյացիաների թվաքանակի փոփոխման միտումները՝ որպես չափորոշիչ այդպիսի պոպուլյացիաների կարգավիճակի նկարագրման համար:

5.4. Կողմերը պետք է համագործակցեն, որպեսզի որոշեն Աղյուսակ 1-ում թվարկված բոլոր պոպուլյացիաների միգրացիոն ուղիները՝ օգտագործելով բազմացման և ոչ բազմացման սեզոնների բաշխվածության և հաշվառման արդյունքների վերաբերյալ առկա գիտելիքները և մասնակցելով միասնական օղակավորման ծրագրերին:

5.5. Կողմերը պետք է ձգտեն նախաձեռնել և օժանդակել էկոլոգիայի և Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների դինամիկայի հետազոտման համատեղ ծրագրերին՝ նպատակ ունենալով որոշելու դրանց առանձնահատուկ կարիքները,

ինչպես նաև դրանց պահպանության և կառավարման առավել նպատակահարմար մեթոդները:

5.6. Կողմերը պետք է ձգտեն ձեռնարկել Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների կողմից օգտագործվող խոնավ տարածքների տարողության, ինչպես նաև այդ պոպուլյացիաների միգրացիայի բնույթի վրա խոնավ տարածքների կորուստի և վատթարացման ու անհանգստության ազդեցության հետազոտություններ:

5.7. Կողմերը պետք է ձգտեն ձեռնարկել Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների վրա որսի և առևտրի ազդեցության, ինչպես նաև տեղական և ազգային տնտեսության համար այդ օգտագործման ձևերի անհրաժեշտության վերաբերյալ ուսումնասիրություններ:

5.8. Կողմերը պետք է ձգտեն համագործակցել համապատասխան միջազգային կազմակերպությունների հետ և օժանդակել հետազոտության ու մոնիտորինգի ծրագրերին:

6. Ուսուցում և տեղեկատվություն

6.1. Կողմերը պետք է, անհրաժեշտության դեպքում, ուսումնական ծրագրեր կազմակերպեն, որպեսզի համոզվեն, որ այս Գործողությունների ծրագիրը իրականացնող անձնակազմը համապատասխան գիտելիքներ ունի այն արդյունավետ իրականացնելու համար:

6.2. Կողմերը պետք է համագործակցեն միմյանց և Համաձայնագրի քարտուղարության հետ՝ նպատակ ունենալով մշակել ուսումնական ծրագրեր և փոխանակել ուսումնական նյութեր:

6.3. Կողմերը պետք է ձգտեն հասարակության իրազեկության մակարդակը բարձրացնելու համար մշակել Գործողության ծրագրի նպատակները, դրույթները և բովանդակությունը պարզաբանող ծրագրեր, տեղեկատվական նյութեր և մեխանիզմներ: Այդ իմաստով հատուկ ուշադրություն պետք է դարձվի կարևոր խոնավ տարածքներում և դրանց շուրջը բնակվող մարդկանց, այդ խոնավ տարածքների օգտագործողներին (որսորդներ, ձկնորսներ, տուրիստներ և այլն), ինչպես նաև տեղական կառավարման մարմիններին և այլ որոշում կայացնողներին:

6.4. Կողմերը պետք է ձգտեն իրականացնել հասարակության իրազեկության բարձրացմանն ուղղված հատուկ քարոզչական արշավներ՝ Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաների պահպանության համար:

7. Իրականացումը

7.1. Այս Գործողության ծրագիրն իրականացնելիս Կողմերը պետք է, անհրաժեշտության դեպքում, առաջնահերթություն տան Աղյուսակ 1-ի Ա սյունակում թվարկված պոպուլյացիաներին:

7.2. Այն դեպքերում, երբ Աղյուսակ 1-ում թվարկված պոպուլյացիաներից Կողմի տարածքում նույն տեսակի երկուսից ավելի պոպուլյացիաներ են հանդիպում, այդ Կողմը պետք է ձեռնարկի պահպանության այնպիսի միջոցներ, որոնք համապատասխանում են ամենաթույլ պահպանություն ունեցող պոպուլյացիային կամ պոպուլյացիաներին:

7.3. Համաձայնագրի քարտուղարությունը պետք է, Տեխնիկական կոմիտեի հետ համագործակցությամբ և տարածաշրջանի պետությունների մասնագետների օգնությամբ, համակարգի սույն Համաձայնագրի IV հոդվածի 4-րդ կետի համապատասխան պահպանության ուղեցույցի մշակումը՝ այս Գործողության ծրագրի իրականացման հարցում Կողմերին օժանդակելու նպատակով: Համաձայնագրի քարտուղարությունը պետք է, հնարավորության դեպքում, ապահովի կապն այլ միջազգային փաստաթղթերի ներքո սահմանված ուղեցույցների հետ: Այս պահպանության ուղեցույցները պետք է նպատակ ունենան ներմուծելու կայուն օգտագործման սկզբունքները: Դրանք, ի թիվս այլ հարցերի, պետք է ներառեն.

- ա) եզակի տեսակների մասով գործողության ծրագրեր,
- բ) միջոցառումներ արտակարգ իրավիճակներում,
- գ) տարածքների գույքագրման և բնակավայրերի կառավարման մեթոդների նախապատրաստում,
- դ) որսորդության գործելակերպ,
- ե) ջրային թռչունների առևտուր,
- զ) տուրիզմ,
- է) ցանքերին հասցվող վնասի նվազեցում և
- ը) ջրային թռչունների մոնիտորինգի արձանագրություն:

7.4. Համաձայնագրի քարտուղարությունը պետք է, համագործակցելով Տեխնիկական կոմիտեի և Կողմերի հետ, պատրաստի այս Գործողության ծրագրի իրականացմանը անհրաժեշտ միջազգային ամփոփագրերի շարք՝ ներառյալ

- ա) հաշվետվություններ պոպուլյացիաների կարգավիճակի և դրանց թվաքանակի փոփոխման միտումների մասին,
- բ) բացեր ուսումնասիրություններից ստացվող տեղեկատվության մեջ,

- գ) յուրաքանչյուր պոպուլյացիայի կողմից օգտագործվող տարածքների ցանցերի, այդ թվում՝ յուրաքանչյուր տարածքի պահպանման կարգավիճակի, ինչպես նաև յուրաքանչյուր դեպքում ձեռնարկված կառավարման միջոցառումների ամփոփագրեր,
- դ) սույն Համաձայնագրի 2-րդ հավելվածում թվարկված տեսակների որսին և առևտրին վերաբերող յուրաքանչյուր երկրի օրենսդրությունը,
- ե) եզակի տեսակների մասով գործողությունների ծրագրի նախապատրաստման և իրականացման փուլը,
- զ) վերականգնման ծրագրեր, և
- է) այլ տարածքներում բնակվող ջրային թռչունների և դրանց խառնածնունդների վիճակը:

7.5. Համաձայնագրի քարտուղարությունը պետք է ձգտի ապահովել 7.4. կետում նշված ամփոփագրերի լրամշակումը հետևյալ ժամանակահատվածներում՝

- ա) Կողմերի ժողովի յուրաքանչյուր նստաշրջանին, բ) Կողմերի ժողովի յուրաքանչյուր երկրորդ նստաշրջանին, գ) Կողմերի ժողովի յուրաքանչյուր երկրորդ նստաշրջանին, դ) Կողմերի ժողովի յուրաքանչյուր երրորդ նստաշրջանին, ե) Կողմերի ժողովի յուրաքանչյուր երկրորդ նստաշրջանին, զ) Կողմերի ժողովի յուրաքանչյուր երրորդ նստաշրջանին, է) Կողմերի ժողովի յուրաքանչյուր երկրորդ նստաշրջանին:

7.6. Տեխնիկական կոմիտեն պետք է գնահատի 7.3. և 7.4. կետերի ներքո նախապատրաստված ուղեցույցները և ամփոփագրերը, և ձևակերպի դրանց մշակմանը, բովանդակությանը և իրականացմանը վերաբերող հանձնարարականների և բանաձևերի նախագծերը՝ Կողմերի ժողովի նիստերի ընթացքում քննարկման համար:

7.7. Համաձայնագրի քարտուղարությունը պետք է կանոնավոր կերպով ձեռնարկի այս Գործողության ծրագրի իրականացման համար լրացուցիչ միջոցներ (դրամական և տեխնիկական օգնություն) հայթայթող հնարավոր մեխանիզմների ամփոփումներ և զեկույցով հանդես գա Կողմերի ժողովի յուրաքանչյուր հերթական նիստի ընթացքում:

Աղյուսակ 1. Միգրացվող ջրային թռչունների պոպուլյացիաների կարգավիճակը

ԴԱՍԱԿԱՐԳՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Աղյուսակ 1-ի հետևյալ սկզբունքներն են հանդիսանում Գործողությունների ծրագրի իրականացման հիմքը

Սյունակ Ա

Կարգ 1.

- ա) Կոնվենցիայի 1-ին հավելվածում ներառված տեսակները.
- բ) Բնության և բնական ռեսուրսների պահպանության միջազգային միության (IUCN) վտանգված կենդանիների Կարմիր գրքում (Groombridge 1993) որպես վտանգված թվարկված տեսակները, կամ
- գ) Պոպուլյացիաներ, որոնց թիվը 10000 առանձնյակներից պակաս է:

Կարգ 2. Պոպուլյացիաներ, որոնց թիվը 10000 և 25000 առանձնյակների միջև է:

Կարգ 3. Պոպուլյացիաներ, որոնց թիվը 25000 և 100000 առանձնյակների միջև է և համարվում են վտանգված քանի որ՝

- ա) տարեկան կյանքի ցիկլի որևէ փուլում կուտակվում են փոքրաթիվ տարածքներում,
- բ) կախում ունեն լրջորեն վտանգված բնակավայրի տեսակից,
- գ) դրսևորում են քանակի երկարատև նվազեցում, կամ
- դ) ցուցաբերում են պոպուլյացիայի թվաքանակի ծայրահեղ տատանումներ կամ դրա թվաքանակի փոփոխման միտումներ:

Սյունակ Բ

Կարգ 1. Պոպուլյացիաներ, որոնց թիվը 25000 և 100000 առանձնյակների միջև է, և որոնք Ա սյունակի մասով չեն բավարարում վերը նկարագրված պայմանները.

Կարգ 2. Պոպուլյացիաներ, որոնց թիվը 100000 առանձնյակներից բարձր է և համարվում են հատուկ ուշադրության կարիք ունեցող, քանի որ

- ա) տարեկան կյանքի ցիկլի որևէ փուլում կուտակվում են փոքրաթիվ տարածքներում.
- բ) կախում ունեն լրջորեն վտանգված բնակավայրի տեսակից.
- գ) դրսևորում են քանակի երկարատև նվազեցում, կամ
- դ) ցուցաբերում են պոպուլյացիայի թվաքանակի ծայրահեղ տատանումներ կամ դրա թվաքանակի փոփոխման միտումներ:

Սյունակ Գ

Կարգ 1. Պոպուլյացիաներ, որոնց թիվը 100000 առանձնյակներից բարձր է և որոնք կարող են նշանակալիորեն շահել միջազգային համագործակցությունից և որոնք չեն համապատասխանում Ա սյունակում և Բ սյունակում՝ վերը նկարագրված պայմաններին:

Աղյուսակ 1-ի ՎԵՐԱՆԱՅՈՒՄ

Այս Աղյուսակը պետք է՝

- ա) պարբերաբար վերանայվի Տեխնիկական կոմիտեի կողմից սույն Համաձայնագրի VII հոդվածի 3(բ) կետին համապատասխան, և
- բ) փոփոխվի, Կողմերի ժողովի կողմից անհրաժեշտ համարվելու դեպքում, սույն Պայմանագրի VI հոդվածի 9(դ) կետին համապատասխան, այդպիսի վերանայումների եզրակացությունների լույսի ներքո:

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ՀԱՍԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

<http://wow.wetlands.org/informationflyway/criticalsitenetworktool/tabid/1349/language/en-US/Default.aspx>

Հյուսիսային Աֆրիկա

Ալժիր, Եգիպտոս, Լիվիական Արաբական
Ջամահիրիա, Մարոկկո, Թունիս
Բենին, Բուրկինա Ֆասո, Կամերուն, Կաբո
Վերդե, Չադ, Կոդ Դիվուար,
Գամբիա, Գանա, Գվինեա, Գվինեա-Բիսաու,
Լիբերիա, Մալի, Մավրիտանիա, Նիգեր,
Նիգերիա, Սենեգալ, Սիերա Լեոնե, Տոգո

Արևելյան Աֆրիկա

Բուրունդիա, Զիբութի, Էրիտրեա, Եթովպիա,
Քենիա, Ռուանդա, Սոմալի, Սուդան,
Ուգանդա, Տանզանիայի Միացյալ
Հանրապետություն.

Հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա Հյուսիս-արևելյան Աֆրիկա

Մարոկկո, Ալժիր և Թունիս
Զիբութի, Եգիպտոս, Էրիտրեա, Եթովպիա,
Սոմալի, Սուդան.

Հարավային Աֆրիկա

Անգոլա, Բոտսվանա, Լեսոտո, Մալավի, Մոզամբիկ, Նամիբիա, Հարավ. Աֆրիկյան Հանրապետություն, Սվազիլենդ, Զամբիա, Զիմբաբվե.

Կենտրոնական Աֆրիկա

Կամերուն, Կենտրոնական Աֆրիկյան Հանրապետություն, Կոնգո, Կոնգոյի Դեմոկրատական Հանրապետություն, Հասարակածային Գվինեա, Գաբոն, Սան Տոմե և Պրինսիպի.

Սահարյան Աֆրիկա

Սահարայից հարավ գտնվող բոլոր Աֆրիկյան պետությունները

Արևադարձային Աֆրիկա

Սահարյան Աֆրիկյան առանց Լեսոտոյի, Նամիբիայի, Հարավային Աֆրիկա և Սվազիլենդ

Արևմտյան Պալեարկտիկա

ինչպես սահմանված է “Եվրոպայի, Մերձավոր Արևելքի եւ Հյուսիսային Աֆրիկայի Թռչուններ” ձեռնարկում (Cramp & Simmons 1977).

Հյուսիս- արևմտյան Եվրոպա

Բելգիա, Դանիա, Ֆինլանդիա, Ֆրանսիա, Գերմանիա, Իսլանդիա, Իռլանդիա, Լյուքսեմբուրգ, Հոլանդիա, Նորվեգիա, Շվեդիա, Մեծ Բրիտանիայի Միացյալ Թագավորություն և Հյուսիսային Իռլանդիա.

Արևմտյան Եվրոպա

Հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա, Պորտուգալիա և Իսպանիա

Հյուսիս- արևելյան Եվրոպա

Ռուսաստանի Դաշնության հյուսիսային մասը՝ Ուռալից արևմուտք

Հյուսիսային Եվրոպա

Հյուսիս- արևմտյան Եվրոպա և Հյուսիս-արևելյան Եվրոպա, ինչպես սահմանված է վերևում

Արևելյան Եվրոպա

Բելառուս, Ռուսաստանի Դաշնություն Ուռալից արևմուտք, Ուկրաինա,

Կենտրոնական Եվրոպա

Ավստրիա, Չեխիա, Էստոնիա, Գերմանիա, Հունգարիա, Լատվիա, Լիխտենշտեյն, Լիտվա, Լեհաստան, Ռուսաստանի Դաշնություն Ֆինլանդիայի եւ

Հարավ-արևմտյան Եվրոպա

Հարավ- արևելյան Եվրոպա

Հարավային Եվրոպա

Հյուսիսային արլանդյան օվկիանոս

Արևելյան արլանդյան օվկիանոս

Արևմտյան Սիբիր

Արևմտյան Միջերկրական ծով

Արևելյան Միջերկրական ծով

Կալինինգրադի ծոցի շուրջ, Սլովակիա, Շվեյցարիա.

Ֆրանսիա, Իտալիա, Մալթա, Մոնակո, Պորտուգալիա, Սան Մարինո, Իսպանիա Ալբանիա, Հայաստան, Բոսնիա եւ Հերցեգովինա, Բուլղարիա, Խորվաթիա, Կիպրոս, Վրաստան, Հունաստան, ՆՀՀ Մակեդոնիա, Մոլդովա, Մոնտենեգրո, Ռումինիա, Սերբիա, Սլովենիա և Թուրքիա. Հարավ –արևմտյան Եվրոպա և հարավ-արևելյան Եվրոպա, ինչպես սահմանված է վերևում.

Ֆարերյան կղզիներ, Գրենլանդիա, Իսլանդիա, Իռլանդիա, Նորվեգիա, Ռուսաստանի Դաշնության հյուսիս - արևմտյան ափ, Սվաբարդ, Մեծ Բրիտանիայի Միացյալ Թագավորություն, Հյուսիսային Իռլանդիա

Եվրոպայի և հյուսիսային Եվրոպայի առլանդյան ափ՝ հյուսիսային Նորվեգիայից Մարոկկո.

Ռուսաստանի Դաշնությունը Ուռալից արևելք մինչև Ենիսեյ գետը եւ հարավ մինչև Ղազախստանի սահմանը.

Ալժիր, Ֆրանսիա, Իտալիա, Մալթա, Մոնակո, Մարոկկո, Պորտուգալիա, Սան Մարինո, Իսպանիա, Թունիս.

Ալբանիա, Բոսնիա եւ Հերցեգովինա, Խորվաթիա, Կիպրոս, Եգիպտոս, Հունաստան, Իսրայել, Լիբանան, Մոնտենեգրո, Սերբիա, Սլովենիա, Սիրիայի Արաբական Հանրապետության, նախկին Հարավսլավիայի Հանրապետություն Մակեդոնիա, Թուրքիա.

Սև ծով

Հայաստան, Բուլղարիա, Վրաստան, Մոլդովայի Հանրապետություն, Ռումինիա, Ռուսաստանի Դաշնություն, Թուրքիա, Ուկրաինա.

Կասպից ծով

Ադրբեջան, Իրանի Իսլամական Հանրապետություն, Ղազախստան, Հարավ-արևմտյան Ռուսաստան, Թուրքմենստան, Ուզբեկստան.

Հարավ-արևմտյան Ասիա

Բահրեյն, Իրաք, Իրանի Իսլամական Հանրապետություն, Իսրայել, Հորդանան, Ղազախստան, Քուվեյթ, Լիբանան, Աման, Կատար, Սաուդյան Արաբիա, Սիրիայի Արաբական Հանրապետություն, արեւելյան Թուրքիա, Թուրքմենստան, Արաբական Միացյալ Էմիրություններ, Ուզբեկստան, Եմեն.

Ծովածոց

Պարսից ծոց, Օմանի ծոցև Արաբական ծով՝ Ադենի ծոցից արևմուտք.

Արևմտյան Ասիա

Ռուստատանի Դաշնության արևմտյան շրջանները՝ մինչ Ուռալյան լեռներ և Կասպից ծովի երկրները.

Կենտրոնական Ասիա

Աֆղանստան, Ղազախստան, Ղրղզստան, Տաջիկստան, Թուրքմենստան, Ուզբեկստան

.

Հարավային Ասիա

Բանգլադեշ, Բուտան, Հնդկաստան, Մալդիվներ, Նեպալ, Պակիստան, Շրի Լանկա

Հնդկական օվկիանոս

Կոմորոս, Մադագասկար, Սեյշելներ.

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ՆՇԱՆՆԵՐԻ ԲԱՆԱԼԻՆԵՐԸ

bre. բազմացող

win. ձմեռող

N. հյուսիսային

E. արևելյան

S. հարավային

W. արևմտյան

NE. հյուսիս-արևելյան

NW. հյուսիս-արևմտյան

SE. հարավ-արևելյան

SW. հարավ-արևմտյան

( ): պոպուլյացիայի վիճակը անհայտ է: Պահպանության վիճակը գնահատված:

*: (տես. Համաձայնագրի 3-րդ հավելվածի 2.1.1 պարբերությունը):

ՆՇՈՒՄՆԵՐ

1. Աղյուսակ 1-ի լրացման համար օգտագործված պոպուլյացիաների տվյալները համապատասխանում են, որքանով որ դա հնարավոր է, Համաձայնագրի տարածաշրջանում պոտենցիալ բազմացող պաշարների առանձնյակների թվին: Կարգավիճակը հիմնվում է պոպուլյացիաների գնահատման՝ հրապարակված լավագույն տվյալների վրա:

2. Թվարկված պոպուլյացիաների (bre) կամ (win) նախաձանցները զուտ պոպուլյացիաների նույնականացմանն օգնելու համար են: Դրանք չեն մատնանշում գործողությունների նկատմամբ սեզոնային սահմանափակումները Համաձայնագրի և Գործողությունների ծրագրի ներքո այդ պոպուլյացիաների մասով:

3. Պոպուլյացիաների նույնականացման համար օգտագործվող հակիրճ նկարագրությունները հիմնված են Ջրային թռչունների պոպուլյացիայի գնահատականներ աշխատության չորրորդ հրատարակությունում և Աշխարհի թռչունների դասագիրք աշխատությունում օգտագործված նկարագրությունների վրա:

4. (/) նշանն օգտագործվում է առանձնացնելու բազմանալու շրջանները ձմեռելու շրջաններից:

5. Այնտեղ, որտեղ որոշակի տեսակի պոպուլյացիան թվարկված է Աղյուսակ 1-ում մի քանի դասակարգմամբ, Գործողությունների ծրագրի մասով պարտավորությունները վերաբերում են թվարկված ամենախիստ կարգին:

	A	B	C
SPHENISCIDAE			
<i>Spenicus demercus</i> Աֆրիկյան պինգվին			
-Հարավային Աֆրիկա	1b	2a2c	
GAVIIDAE			
<i>Gavia stellata</i> Կարմրախածի սուզաբաղ			
- Հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա (win)		2c	
- Կասպիս լիճ, Սև ծով և արևելյան Միջերկրական ծով (win)		(1)	
<i>Gavia arctica arctica</i> Սևխածի սուզաբաղ			
- Հյուսիսային Եվրոպա և Արևմտյան Սիբիր/ Եվրոպա		2c	
<i>Gavia arctica suschkini</i>			
- Կենտրոնական Սիբիր/ Կասպից ծով			(1)
<i>Gavia immer</i> Սովորական սուզաբաղ			
- Եվրոպա (win)	1c		
<i>Gavia adamsii</i> Սպիտակակտուց սուզաբաղ			
- Հյուսիսային Եվրոպա (win)	1c		
PODICIPEDIDAE			
<i>Tachybaptus ruficollis ruficollis</i> Փոքր սուզակ			
-Եվրոպա և Հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա			1
<i>Podiceps cristatus cristatus</i> Մեծ սուզակ			
-Հյուսիս-արևմտյան և արևմտյան Եվրոպա		2c	
- Սև ծով և Միջերկրական ծով (win)		2c	
- Կասպից ծով և հարավ-արևմտյան(win)	2		
<i>Podiceps grisegena grisegena</i> Մոխրայտ սուզակ			
- Հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա (win)	3c		
- Սև ծով և Միջերկրական ծով (win)	3c		
- Կասպից ծով(win)	2		
<i>Podiceps auritus auritus</i> Կարմրավիզ սուզակ			
- Հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա (մեծակտուց)	1c		
- Հյուսիս-արևելյան Եվրոպա (փոքրակտուց)	2		
- Կասպից ծով և հարավային Ասիա (win)	2		
<i>Podiceps nigricollis nigricollis</i> Սևավիզ սուզակ			
-Հարավային և արևմտյան Եվրոպա և հյուսիսային Աֆրիկա		2c	
-Արևմտյան Ասիա/ հարավ-արևմտյան և հարավային Ասիա		1	
PELECANIDAE			

<i>Pelecanus onocrotalus</i> Վարդագույն հավալուսն			
- Հարավային Աֆրիկա		1	
- Արևմտյան Աֆրիկա		1	
- Արևելյան Աֆրիկա			1
- Եվրոպա և Արևմտյան Ասիա (bre)	1a 3c		
<i>Pelecanus rufescens</i> Վարդագունամեջք հավալուսն			
Տրոպիկական Աֆրիկա և հարավ-արևմտյան Արաբիա		1	
<i>Pelecanus crispus</i> Գանգրափետուր հավալուսն			
- Սև ծով և Միջերկրական ծով (win)	1a 1c		
- Հարավ-արևմտյան Ասիա և հարավային Ասիա (win)	1a 1c		
SULIDAE			
<i>Morus capensis</i> Հարավաֆրիկյան գանեթ	1b	2a 2c	
- Հարավային Աֆրիկա			
PHALACROCORACIDAE			
<i>Phalacrocorax coronatus</i> Պսակավոր ձկնկուլ			
Առափնյա հարավ-արևմտյան Աֆրիկա	1c		
<i>Phalacrocorax pygmeus</i> Փոքր ձկնկուլ			
- Սև ծով և Միջերկրական ծով		1	
- Հարավ-արևմտյան Ասիա		1	
<i>Phalacrocorax neglectus</i> Գետափնյա ձկնկուլ			
Առափնյա հարավ-արևմտյան Աֆրիկա	1b 2		
<i>Phalacrocorax carbo</i> Մեծ ձկնկուլ			
Հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա			1
<i>Phalacrocorax carbo lucidus</i>			
- Առափնյա արևմտյան Աֆրիկա		1	
- Կենտրոնական արևելյան Աֆրիկա			1
- Առափնյա հարավային Աֆրիկա	2		
<i>Phalacrocorax nigrogularis</i> Սոկոտրյան ձկնկուլ			
- Արաբական ծովի ափ	1b	2a 2c	
- Ադենի ծոց, Սոկոտա լղզիներ, Արաբական ծով	1b	1	
<i>Phalacrocorax capensis</i> Հարավաֆրիկյան ձկնկուլ			
Առափնյա Հարավային Աֆրիկա		2a 2c	
FREGATIDAE			
<i>Fregata minor aldabrensis</i>			
Արևմտյան Հնդկական օվկիանոս	1c		

<i>Fregata iredalei</i>			
Արևմտյան Հնդկական օվկիանոս	1c		
ARDEIDAE			
<i>Egretta ardesiaca</i> Սև տառեղ			
Մերձսահարյան Աֆրիկա		1	
<i>Egretta vinaceigula</i> Շերթաքարագույն տառեղ			
- Հարավային կենտրոնական Աֆրիկա	1b 1c		
<i>Egretta garzetta</i> Սպիտակ փոքր տառեղ			
Մերձսահարյան Աֆրիկա			(1)
Արևմտյան Եվրոպա, Հյուսիս-Արևմտյան Աֆրիկա			1
Կենտրոնական և արևելյան Եվրոպա, Սև ծով, արևելյան Միջերկրական ծով		1	
Արևմտյան Ասիա/Հարավ-Արևմտյան Ասիա, հյուսիս-արևելյան և արևելյան Աֆրիկա		(1)	
<i>Egretta gularis gularis</i> Արևմտյան խուլթային տառեղ			
Արևմտյան Աֆրիկա		(1)	
<i>Egretta gularis schistacea</i>			
Հյուսիս-արևելյան Աֆրիկա, Կարմիր ծով		(1)	
Հարավ-արևմտյան Ասիա և հարավային Ասիա	2		
<i>Egretta dimorpha</i> Երկձև տառեղ			
Առափնյա արևելյան Աֆրիկա	2		
<i>Ardea cinerea cinerea</i> Մոխրագույն տառեղ			
Մերձսահարյան Աֆրիկա			1
Հյուսիսային և արևմտյան Եվրոպա			1
Կենտրոնական և արևելյան Եվրոպա			1
Արևմտյան և հարավ-արևմտյան Ասիա (bre)			(1)
<i>Ardea melanocephala</i> Սևագլուխ տառեղ			
Մերձսահարյան Աֆրիկա			(1)
<i>Ardea purpurea purpurea</i> Շիկակարմիր տառեղ			
-Տրոպիկական Աֆրիկա		1	
- Արևմտյան Եվրոպա և Արևմտյան Միջերկրական ծով/ արևմտյան Աֆրիկա	2		
- Արևելյան Եվրոպա և հարավ-արևմտյան Ասիա/ Մերձսահարյան Աֆրիկա		(2c)	
<i>Casmerodius albus albus</i> Սպիտակ մեծ տառեղ			
-Արևմտյան, կենտրոնական և հարավ-արևելյան Եվրոպա/ Սև ծով և		1	

Միջերկրական ծով			
- Արևմտյան Ասիա/ հարավ-արևմտյան Ասիա		(1)	
Casmerodius albus melanorhynchos			
Մերձսահարյան Աֆրիկա, Մադագասկար			(1)
Mesophoyx intermedia brachyrhynca Միջին տառեղ			
Մերձսահարյան Աֆրիկա		1	
Bubulcus ibis ibis Եգիպտական տառեղ			
-Հարավային Աֆրիկա			1
-Տրոպիկական Աֆրիկա			1
Հարավ-արևմտյան Եվրոպա			1
Հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա			1
-Արևելյան Միջերկրական ծով և հարավ-արևմտյան Ասիա		1	
Ardeola ralloides ralloides Դեղին տառեղ			
Հարավ-Արևմտյան Եվրոպա, Հյուսիս-Արևմտյան Աֆրիկա(bre)	1c		
Կենտրոնական և արևելյան Եվրոպա/ արևելյան Միջերկրական ծով (bre)		1	
Արևմտյան և Հյուսիս-Արևմտյան Ասիա/մերձսահարյան Աֆրիկա		(1)	
Ardeola idae Մադագասկարյան տառեղ			
- Մադագասկար և Ալդաբրա/կենտրոնական և արևելյան Աֆրիկա (bre)	1b1c		
Ardeola rufiventris Շիկակարմրափոր տառեղ			
- Տրոպիկական արևելյան և հարավային Աֆրիկա		(1)	
Nycticorax nycticorax nycticorax Կվակվա			
Մերձսահարյան Աֆրիկա և Մադագասկար			1
Արևմտյան Եվրոպա, հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա(bre)	3c		
Կենտրոնական և արևելյան Եվրոպա/Սև ծով, արևելյան Միջերկրական ծով		2c	
Արևմտյան Ասիա/հարավ-արևմտյան Ասիա և հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա		(1)	
Ixobrychus minutus minutus Փոքր ջրցուլ			
- Արևմտյան Եվրոպա, հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա/ մերձսահարյան Աֆրիկա	2		
- Կենտրոնական և արևելյան Եվրոպա/Սև ծով, արևելյան Միջերկրական ծով/ մերձսահարյան Աֆրիկա		2c	
- Արևմտյան և հարավ-արևմտյան Ասիա/ մերձսահարյան Աֆրիկա		(1)	
Ixobrychus minutus payesii			
-Մերձսահարյան Աֆրիկա		(1)	
Ixobrychus sturmii Թզուկ ջրցուլ			

- Մերձսահարյան Աֆրիկա		(1)	
<i>Botaurus stellaris stellaris</i> Մեծ ջրցուլ			
- Արևմտյան և հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա (bre)	1c		
- Կենտրոնական և արևելյան Եվրոպա/Սև ծով, արևելյան Միջերկրական ծով(bre)		2c	
-Հարավ-արևմտյան Ասիա		1	
<i>Botaurus stellaris capensis</i>			
-Հարավային Աֆրիկա	1c		
CICONIIDAE			
<i>Mycteria ibis</i> Դեղնակտուց արագիլ			
- մերձսահարյան Աֆրիկա/բացի Մադագասկարից/		1	
<i>Anastomus lamelligerus</i> Աֆրիկյան բերանբաց արագիլ			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա			1
<i>Ciconia nigra</i> Սև արագիլ			
-Հարավային Աֆրիկա	1c		
-Հարավ-արևմտյան Եվրոպա/ արևմտյան Աֆրիկա	1c		
Կենտրոնական և արևելյան Եվրոպա/ արևմտյան Աֆրիկա (bre)	2		
<i>Ciconia abdimii</i> Աբդիմի արագիլ			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա և հարավ-արևմտյան Արաբիա		(2c)	
<i>Ciconia episcopus microscelis</i> Բրդոտավիզ արագիլ			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա		(1)	
<i>Ciconia ciconia ciconia</i> Սպիտակ արագիլ			
- Հարավային Աֆրիկա	1c		
- Իբերիա և հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա	3b		
- Կենտրոնական և արևելյան Եվրոպա/ մերձսահարյան Աֆրիկա			1
- Արևմտյան Ասիա/ հարավ-արևմտյան Ասիա	2		
<i>Leptoptilos crumeniferus</i> Մարաբու			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա			1
BALAENICIPITIDAE			
<i>Balaeniceps rex</i> Կոշկակտուց արագիլ			
Կենտրոնական տրոպիկական Աֆրիկա	1c		
THRESKIORNITHIDAE			
<i>Plegadis falcinellus falcinellus</i> Քաջահավ			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա (bre)			1
-Սև ծով, Միջերկրական ծով/ արևմտյան Աֆրիկա (bre)	3c		

-Հարավ-արևմտյան Ասիա/արևելյան Աֆրիկա		(1)	
Geronticus eremita Ճաղատ իբիս			
- Մարոկկո	1a 1b 1c		
- Հարավ-արևմտյան Ասիա	1a 1b 1c		
Threskiornis aethiopicus aethiopicus Սուրբ իբիս			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա			1
-Իրաք և Իրան	1c		
Platalea leucorodia leucorodia Եվրոպական տարգալակտուց			
- Արևմտյան Եվրոպա/ արևմտյան Միջերկրական ծով և արևմտյան Աֆրիկա	2		
- Կենտրոնական և հարավ-արևելյան Եվրոպա/ Միջերկրական ծով և տրոպիկական Աֆրիկա	2		
Platalea leucorodia archeri			
- Կարմիր ծով և Սոմալի	1c		
Platalea alba Աֆրիկյան տարգալակտուց			
-Մերձսահարյան Աֆրիկա		1	
PHOENICOPTERIDAE			
Phoenicopus roseus Սովորական ֆլամինգո			
- Արևմտյան Աֆրիկա	3a		
- Արևելյան Աֆրիկա	3a		
- Հարավային Աֆրիկա	3a		
- Արևմտյան Միջերկրական ծով		2a	
- Արևելյան Միջերկրական ծով	3a		
- Հարավ-արևմտյան և հարավային Ասիա		2a	
Phoenicopus minor Փոքր ֆլամինգո			
- Արևմտյան Աֆրիկա	2		
- Արևելյան Աֆրիկա		2a 2c	
- Հարավային Աֆրիկա	3a		
ANATIDAE			
Dendrocygna bicolor Գորշ ծառի բադ			
-Արևմտյան Աֆրիկա		1	
- Արևելյան և հարավային Աֆրիկա			(1)
Dendrocygna viduata Սպիտակերես ծառի բադ			
-Արևմտյան Աֆրիկա			1
- Արևելյան և հարավային Աֆրիկա			1

<i>Thalassornis leuconotus leuconotus</i> Սպիտակամեջք բադ			
-Արևմտյան Աֆրիկա	1c		
- Արևելյան և հարավային Աֆրիկա	2*		
<i>Oxyura leucocephala</i> Սպիտակագլուխ բադ			
- արևմտյան Միջերկրական ծով /Իսպանիա և Մարոկկո/	1a 1b 1c		
- Ալժիր և Թունիս	1a 1b 1c		
- Արևելյան Միջերկրական ծով	1a 1b 2		
<i>Oxyura maccoa</i> Մակկո բադ			
- Արևելյան Աֆրիկա	1c		
- հարավային Աֆրիկա	1c		
<i>Cygnus olor</i> Թռչան կարապ			
- հարավ-արևմտյան Մայրցամաք և Կենտրոնական Եվրոպա		2d	
- Սև ծով		1	
- Արևմտյան և կենտրոնական Ասիա/ Կասպից ծով		2a 2d	
<i>Cygnus cygnus</i> Ճհան կարապ			
- Իսլանդիա/ Միացյալ Թագավորություն և Իռլանդիա	2		
- հարավ-արևմտյան Մայրցամաք Եվրոպա		1	
- հարավային Եվրոպա և արևմտյան Սիբիր/ Սև ծով և արևելյան Միջերկրական ծով	2		
- Արևմտյան և կենտրոնական Սիբիր/ Կասպից ծով	2		
<i>Cygnus columbianus bewickii</i> Փոքր կարապ			
- արևմտյան Սիբիր և հյուսիս-արևելյան Եվրոպա / հյուսիս-արևմտյան Կասպից ծով	2		
- հյուսիսային Սիբիր/ Կասպից ծով	1c		
<i>Anser brachyrhynchus</i> Վարդագունատ սագ			
- արևելյան Գրենլանդիա և Իսլանդիա/Միացյալ Թագավորություն		2a	
- Սվալբարդ/ հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա		1	
<i>Anser fabalis fabalis</i> Բակլասագ			
-Հյուսիս-արևելյան Եվրոպա/ հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա		1	
<i>Anser fabalis rossicus</i>			
- արևմտյան և կենտրոնական Սիբիր /հյուսիս-արևելյան և հարավ-արևմտյան Եվրոպա			(1)
<i>Anser albifrons albifrons</i> Սպիտակաճակատ սագ			
- հյուսիս-արևմտյան Սիբիր հյուսիս-արևելյան Եվրոպա/ հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա			1
- արևմտյան Սիբիր/ կենտրոնական Եվրոպա	3c*		

- արևմտյան Սիբիր / Սև ծով և Թուրքիա			1
- հյուսիսային Սիբիր/ Կասպից ծով և Իրաք	2		
Anser erythropus Ծվվան սագ			
- հյուսիսային Եվրոպա և արևմտյան Սիբիր/ Սև և Կասպից ծովեր	1a 1b 2		
Anser anser anser Մոխրագույն սագ			
- Իսլանդիա/ Միացյալ Թագավորություն և Իռլանդիա		1	
- հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա /հարավ-արևմտյան Եվրոպա			1
- կենտրոնական Եվրոպա/հյուսիսային Աֆրիկա		1	
Anser anser rubrirostris			
- Սև ծով և Թուրքիա		1	
- արևմտյան Սիբիր/ Կասպից ծով և Իրաք			1
Branta leucopsis Սպիտակաայտ սագ			
- Արևելյան Գրենլանդիա/Շոտլանդիա և Իռլանդիա		1	
- Սվալբարդ/ հարավ-արևմտյան Շոտլանդիա		1	
- Ռուսաստան/գերմանիա և Հոլանդիա			1
Branta bernicla bernicla Սև սագ			
- արևմտյան Սիբիր/ արևմտյան Եվրոպա		2b2c	
Branta bernicla hrota			
- Սվալբարդ/ դանիա և Միացյալ Թագավորություն	1c		
- կանադա/Իռլանդիա	2		
Branta ruficollis Կարմրախառն սագ			
- հյուսիսային Սիբիր / Սև և կասպից ծովեր	1a 1b 3a 3c		
Alopochen aegyptiacus Եգիպտական սագ			
- արևմտյան Աֆրիկա	1c		
- արևելյան և հարավային Աֆրիկա			1
Tadorna ferruginea Կարմիր բադ			
- հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա	1c		
- արևելյան Միջերկրական ծով և Սև ծով / հյուսիս-արևմտյան Աֆրիկա	2		
- արևմտյան Ասիա և Կասպից ծով/ Իրան և Իրաք		1	
Tadorna cana Հարավաֆրիկյան խայտաբադ			
- հարավային Աֆրիկա		1	
Tadorna tadorna Խայտաբադ			
- հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա		2a	
- Սև ծով և Միջերկրական ծով	3c		

- արևմտյան Ասիա/ կասպից ծով և Մերձավոր Արևելք		1	
Plectropterus gambensis gambensis Խթանաթև սագ			
- արևմտյան Աֆրիկա		1	
- արևելյան Աֆրիկա			1
Plectropterus gambensis niger			
- հարավային Աֆրիկա		1	
Sarkidiornis melanotos melanotos Պալարակտուց այդերուկ			
- արևմտյան Աֆրիկա		1	
- հարավ-արևմտյան Աֆրիկա			1
Nettapus auritus Աֆրիկյան թզուկ սագ			
- արևմտյան Աֆրիկա	1c		
- հարավ-արևմտյան Աֆրիկա			(1)
Anas capensis Հարավաֆրիկյան մրտիմն			
-Արևելյան Աֆրիկա	1c		
-Չադ լճի ջրավազան	1c		
- հարավային Աֆրիկա			1
Anas strepera strepera Մոխրագույն բադ			
-հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա		1	
-հյուսիս-արևելյան Եվրոպա/ Սև և Միջերկրական ծովեր		2c	
-արևմտյան Սիբիր/ հարավ-արևմտյան Ասիա և հյուսիս-արևելյան Աֆրիկա			(1)
Anas penelope Շչան բադ			
-արևմտյան Սիբիր և հարավ-արևմտյան Եվրոպա / հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա			1
- արևմտյան Սիբիր և հարավ-արևմտյան Եվրոպա / Սև և Միջերկրական ծովեր		2c	
- արևմտյան Սիբիր/ հարավ-արևմտյան Ասիա և հյուսիս-արևելյան Աֆրիկա		2c	
Anas platyrhynchos platyrhynchos Կոնչան բադ			
- հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա			1
- հյուսիսային Եվրոպա/ արևմտյան Միջերկրական ծով			1
- արևելյան Եվրոպա/ Սև ծով արևելյան Միջերկրական ծով			1
- արևմտյան Սիբիր/ հարավ-արևմտյան Ասիա			(1)
Anas undulata undulata Դեղնակտուց բադ			
- հարավային Աֆրիկա			1
Anas clypeata Լայնակտուց բադ			

- հյուսիս-արևմտյան և կենտրոնական Եվրոպա (win)		1	
- արևմտյան Սիբիր, հյուսիս-արևելյան Եվրոպա/հարավային Եվրոպա և արևմտյան Աֆրիկա		2c	
- արևմտյան Սիբիր /հարավ-արևմտյան Ասիա, հյուսիս-արևելյան և արևելյան Աֆրիկա		2c	
Anas erythrorhyncha Կարմրակտուց բադ			
- հարավային Աֆրիկա			1
- արևելյան Աֆրիկա			1
- Մադագասկար	2		
Anas acuta Նետապոչ բադ			
- հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա		1	
- արևմտյան Սիբիր, հյուսիս-արևելյան և արևելյան Եվրոպա/ հարավային Եվրոպա և արևմտյան Աֆրիկա		2c	
- արևմտյան Սիբիր/ հարավ-արևմտյան Ասիա և արևելյան Աֆրիկա			(1)
Anas querquedula Ճրճքան մրտիմն			
-արևմտյան Սիբիր և Եվրոպա/ արևմտյան Աֆրիկա		2c	
- արևմտյան Սիբիր/ հարավ-արևմտյան Ասիա, հյուսիս-արևելյան և արևելյան Աֆրիկա			(1)
Anas crecca Սուլող մրտիմն			
-հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա			1
- արևմտյան Սիբիր, հյուսիս-արևելյան Եվրոպա/ Սև ծով և Միջերկրական ծով			1
- արևմտյան Սիբիր/ -հարավ-արևմտյան Ասիա և հյուսիս-արևելյան Աֆրիկա		2c	
Anas hottentota Հոտենտոտյան մրտիմն			
- Չադ լճի ջրավազան	1c		
- արևելյան Աֆրիկա		1	
- հարավային Աֆրիկա		1	
Marmaronetta angustirostris Մարմարյա մրտիմն			
- արևմտյան Միջերկրական ծով/ արևմտյան Միջերկրական ծով և արևմտյան Աֆրիկա	1a 1b 1c		
- արևելյան Միջերկրական ծով	1a 1b 1c		
- հարավ-արևմտյան Ասիա	1a 1b 2		
Netta rufina Կարմրակտուց սուզաբադ			
- հարավ-արևմտյան և կենտրոնական Եվրոպա/ արևմտյան Միջերկրական ծով		1	

- Սև ծով և արևելյան Միջերկրական հարավ-արևմտյան ծով	3c		
- արևմտյան և կենտրոնական Ասիա/ հարավ-արևմտյան Ասիա			1
Netta erythrophthalma brunnea Հարավային սուզաբադ			
- հարավային և արևելյան Աֆրիկա		1	
Aythya ferina Կարմրագլուխ սուզաբադ			
- հյուսիս-արևելյան Եվրոպա/ հյուսիս-արևմտյան Եվրոպա			1
- կենտրոնական և հյուսիս-արևելյան Եվրոպա/Սև ծով և Միջերկրական ծով			1
- արևմտյան Սիբիր/ հարավ-արևմտյան Ասիա		2c	
Aythya nyroca Սպիտակաաչք սուզաբադ			
- արևմտյան Միջերկրական ծով /հյուսիսային և արևմտյան Աֆրիկա	1a 1c		
- արևելյան Եվրոպա/ արևելյան Միջերկրական ծով և Սահելյան Աֆրիկա	1a 3c		
- W Ասիա / SW Ասիա և NE Աֆրիկա	1a 3c		
Aythya fuligula Փուփուլավոր սուզաբադ			
- NW Եվրոպա (win)			1
- Կենտրոնական Եվրոպա, Սև ծով և արևելյան Միջերկրական ծով (win)			1
- W Սիբիր / SW Ասիա և NE Աֆրիկա			(1)
Aythya marila marila Մեծ սուզաբադ			
- N Եվրոպա / W Եվրոպա			1
- W Սիբիր / Սև ծով և Կասպից ծով			1
Somateria mollissima mollissima Այդերուկ			
- Բալթիկա, Դանիա և Հոլանդիա		2d	
- Նորվեգիա և Ռուսաստան			1
Somateria spectabilis Ակնոցավոր այդերուկ			
- E Գրենլանդիա, NE Եվրոպա և W Սիբիր			1
Polysticta stelleri Ստելլերի այդերուկ			
- W Սիբիր / NE Եվրոպա	1a 2	1	
Clangula hyemalis Ծովաբադ			
- Իսլանդիա և Գրենլանդիա			1
- W Սիբիր / N Եվրոպա			1
Melanitta nigra nigra Սև տուրպան			
- W Սիբիր և N Եվրոպա / W Եվրոպա և NW Աֆրիկա		2a	
Melanitta fusca fusca Տուրպան			
- W Սիբիր և N Եվրոպա /NW Եվրոպա		2a	

- Սև ծով և Կասպից ծով	1c		
<i>Bucephala clangula clangula</i> Սոնաբադ			
- NW և Կենտրոնական Եվրոպա(win)			1
- NE Եվրոպա / Ադրիատիկ ծով			1
- W Սիբիր և NE Եվրոպա / Սև ծով		1	
- W Սիբիր / Կասպից ծով			1
<i>Mergellus albellus</i> Լուսոռկ			
- NW և Կենտրոնական Եվրոպա (win)	3a		
- NE Եվրոպա / Սև ծով և E Միջերկրական ծով		1	
- W Սիբիր / SW Ասիա		1	
<i>Mergus serrator serrator</i> Սղոցակտուց բադ			
- NW և Կենտրոնական Եվրոպա(win)			1
- NE Եվրոպա / Սև ծով և E Միջերկրական ծով		1	
- W Սիբիր / SW և Կենտրոնական Ասիա	1c		
<i>Mergus merganser merganser</i> Մեծ սղոցակտուց բադ			
- NW և Կենտրոնական Եվրոպա(win)			1
- NE Եվրոպա / Սև ծով	1c		
- W Սիբիր / Կասպից ծով	2		
GRUIDAE			
<i>Balearica pavonina pavonina</i> Սև պսակավոր կռունկ			
- W Աֆրիկա	2		
<i>Balearica pavonina ceciliae</i>			
<i>Balearica regulorum regulorum</i> Մոխրագույն պսակավոր կռունկ			
-S Աֆրիկա	1c		
<i>Balearica regulorum gibbericeps</i>			
-E Աֆրիկա	3c		
<i>Grus leucogeranus</i> Սիբիրյան կռունկ			
- Իրան(win)	1a 1b 1c		
<i>Grus virgo</i> ¹ Գեղանի կռունկ			
- Սև ծով (bre)	1c		
- Թուրքիա (bre)	1c		
- Կալմիկիա (bre)		1	
<i>Grus paradisea</i> Կապույտ կռունկ			
- Ամենահարավային S Աֆրիկա	1b	1	
<i>Grus carunculatus</i> Հյուսկեն կռունկ			

- Կենտրոնական և S Աֆրիկա	1b 1c	1	
Grus grus Մոխրագույն կռունկ			
- NW Եվրոպա/Իբերիա և Մարոկկո			1
- NE և Կենտրոնական Եվրոպա/ հյուսիսային Աֆրիկա		1	
- E Եվրոպա/ Թուրքիա, Մերձավոր Արևելք և NEԱֆրիկա	3c		
- Թուրքիա և Վրաստան	1c		
- W Սիբիր/S Ասիա	3c		
RALLIDAE			
Sarothrura elegans elegans Դեղնաքիծ բմբուլապոչ			
NE, E և S Աֆրիկա			(1)
Sarothrura elegans reichenovi			
S W և Կենտրոնական Աֆրիկա			(1)
Sarothrura boehmi Զոլադոչ բմբուլապոչ			
- Կենտրոնական Աֆրիկա	1c		
Sarothrura ayresi Սպիտակաթև բմբուլապոչ			
Եթովպիա	1a1b1c		
S Աֆրիկա	1a1b1c		
Rallus aquaticus Զրահովվիկ			
- Եվրոպա /N Աֆրիկա		2c	
Rallus aquaticus korejewi			
- W Սիբիր / SW Ասիա			(1)
Rallus caerulescens Կաֆրական ջրահովվիկ			
S և E Աֆրիկա			(1)
Crexopsis egregia Աֆրիկյան ճահճահովվիկ			
-Մերձսահարյան Աֆրիկա			(1)
Crex crex Մարգահավ			
- օճոպա և W Ասիա/ Մերձսահարյան Աֆրիկա,	1b	2c	
Amaurornis flavirostra Սև ճահճահովվիկ			
-Մերձսահարյան Աֆրիկա			1
Porzana parva parva Ճահճահովվիկ			
- W Եվրոպա / Աֆրիկա		2c	
Porzana pusilla intermedia Գաճաճ ճահճահովվիկ			
- Եվրոպա (bre)	1c		
Porzana porzana Մեծ ճահճահովվիկ			
- Եվրոպա /Աֆրիկա		2d	

<i>Aenigmatolimnas marginalis</i> Զոլավոր ճահճահովվիկ			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա	(2)		
<i>Porphyrio alleni</i> Ալլենի սուլթանական հավ			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա			(1)
<i>Gallinula chloropus chloropus</i> Եղեգնահավ			
- Եվրոպա /N Աֆրիկա			1
-W&S-W Ասիա			(1)
<i>Gallinula angulata</i> Փոքր եղեգնահավ			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա			(1)
<i>Fulica cristata</i> Փուփուլավոր փարփար			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա			1
Իսպանիա, Մարոկկո	1c		
<i>Fulica atra atra</i> Սև փարփար			
N,W Եվրոպա(win)			1
- Սև ծով և Միջերկրական ծով(win)			1
-SW Ասիա(win)			(1)
DROMADIDAE			
<i>Dromas ardeola</i> Խեցգետնակեր պինդիրա			
- NW Հնդկական օվկիանոս, Կարմիր ծով և Պարսից ծոց	3a		
HAEMATOPODIDAE			
<i>Haematopus ostralegus</i> Կտցար կաշաղակ			
-Եվրոպա/S և W Եվրոպա և NE Աֆրիկա			1
<i>Haematopus ostralegus longipes</i>			
-SEԵվրոպա և WԱսիա/SWԱսիա և NE Աֆրիկա		2c	
<i>Haematopus moquini</i> Սև կտցար կաշաղակ			
-Առափնյա ՏԱֆրիկա	1c		
RECURVIROSTRIDAE			
<i>Himantopus himantopus himantopus</i> Ոտնացուպիկ			
- Մերձսահարյան Աֆրիկա			(1)
- ՏԱֆրիկա	2		
- SWԵվրոպա և NWԱֆրիկա/ WԱֆրիկա		1	
- Կենտրոնական Եվրոպա և E Միջերկրական ծով/ հյուսիսային կենտրոնական Աֆրիկա		1	
-W,C և SW Ասիա/ SW Ասիա և NE Աֆրիկա		(1)	
<i>Recurvirostra avosetta</i> Բզակտուց			

- S Աֆրիկա	2		
- E Աֆրիկա		(1)	
- W Եվրոպա և NW Աֆրիկա(bre)		1	
- SE Եվրոպա, Սև ծով և Թուրքիա(bre)	(3c)		
- W և SW Ասիա / E Աֆրիկա	2		
BURHINIDAE			
<i>Burhinus senegalensis senegalensis</i> Սենեգալյան հաստածունկ			
- W Աֆրիկա	(2)		
<i>Burhinus senegalensis inornatus</i>			
NE և E Աֆրիկա	(2)		
GLAREOLIDAE			
<i>Pluvianus aegyptius aegyptius</i> Եգիպտական քարադր			
- W Աֆրիկա		(1)	
-E Աֆրիկա	(2)		
-Կոնգո գետի ներքին ջրավազան	2		
<i>Glareola pratincola pratincola</i> Մարգագետնային ծիխառակոցար			
- W Եվրոպա և NW Աֆրիկա/ W Աֆրիկա	2		
- Սև ծով և E Միջերկրական ծով/Սահելի արևելյա զոնա	2		
- SW Ասիա/SW Ասիա և NE Աֆրիկա		(1)	
<i>Glareola nordmanni</i> Տափաստանային ծիխառակոցար			
- SE Եվրոպա և W Ասիա /S Աֆրիկա		2b 2c	
<i>Glareola ocularis</i> Մաղազասկարյան ծիխառակոցար			
Մաղազասկար/ E Աֆրիկա	1c		
<i>Glareola nuchalis nuchalis</i> Ժայռային ծիխառակոցար			
-E և C Աֆրիկա		(1)	
<i>Glareola nuchalis liberiae</i>			
-W Աֆրիկա			1
<i>Glareola cinerea</i> Մոխրագույն ծիխառակոցար			
SE և W Աֆրիկա և Կենտրոնական Աֆրիկա	(2)		
CHARADRIIDAE			
<i>Pluvialis apricaria</i> Ոսկեփայլ քարադր			
- Միացյալ Թագավորություն, Իռլանդիա, Դանիա,Գերմանիա և Բալթիկ ծով (bre)		2c	
<i>Pluvialis apricaria altifrons</i>			
- Իսլանդիա և Ֆարերյան կղզիներ / E Ատլանտյան օվկիանոս			1

- N Եվրոպա / W Եվրոպա և NW Աֆրիկա			1
- N Սիբիր/Կասպից ծով և փոքր Ասիա (bre)		(1)	
Pluvialis fulva Խաղաղօվկիանոսյան ոսկեփայլ քարադր			
N կենտրոնական Սիբիր/ S և SW Ասիա, NE Աֆրիկա		(1)	
Pluvialis squatarola Մոխրագույն քարադր			
- W Սիբիր և Կանադա/ WԵվրոպա և WԱֆրիկա			1
- C և E Սիբիր/ SW Ասիա, E և S Աֆրիկա		1	
Charadrius hiaticula hiaticula Փողկապավոր քարադր			
- NԵվրոպա/ Եվրոպա և N Աֆրիկա		1	
- W Աֆրիկա (win)			(1)
Charadrius hiaticula psammodromma			
Կանադա, Գրենլանդիա, Իսլանդիա/ W և S Աֆրիկա		(2c)	
Charadrius hiaticula tundrae			
- NE Եվրոպա և Սիբիր/SW Ասիա, E և S Աֆրիկա			(1)
Charadrius dubius curonicus Փոքր քարադր			
- Եվրոպա և NW Աֆրիկա / W Աֆրիկա			1
- W և SW Ասիա / E Աֆրիկա			(1)
Charadrius pecuarius pecuarius Կիտլիցի քարադր			
- S և E Աֆրիկա			(1)
- W Աֆրիկա		(1)	
Charadrius tricollaris tricollaris Եռօղանի քարադր			
- S և E Աֆրիկա			1
Charadrius forbesi Ֆորբեսի քարադր			
- W և կենտրոնական Աֆրիկա		(1)	
Charadrius pallidus pallidus Շականակաօղ քարադր			
- S Աֆրիկա	2		
Charadrius pallidus venustus			
- E Աֆրիկա	1c		
Charadrius alexandrinus alexandrinus Ծովային քարադր			
- WԵվրոպա և W Միջերկրական ծով, WԱֆրիկա	3c		
- Սև ծով և E Միջերկրական ծով/ E Սահել	3c		
- SW և կենտրոնական Ասիա և NE Աֆրիկա		(1)	
Charadrius marginatus mechowi Սպիտակաճակատ քարադր			
Mechowi/tenellus E և Կենտրոնական Աֆրիկա	2		
- Առափնյա E Աֆրիկա	2		

- W Աֆրիկա	2		
Charadrius mongolus pamirensis Մոնղոլական քարադր			
- W կենտրոնական Ասիա/SW Ասիա և E Աֆրիկա			1
Charadrius leschenaultii columbinus Հաստակտուց քարադր			
- Թուրքիա և SW Ասիա, E Միջերկրական ծով, Կարմիր ծով	1c		
Charadrius leschenaultii crassirostris			
- Կասպից ծով, SW Ասիա/ Արաբիա և NE Աֆրիկա		(1)	
Charadrius asiaticus Կասպիական քարադր			
- SE Եվրոպա և W Ասիա / E և S կենտրոնական Աֆրիկա	3c		
Eudromias morinellus Եվրասիական պինդիրա			
- Եվրոպա, NW Աֆրիկա	(3c)		
- Ասիա/ Մերձավոր արևելք		(1)	
Vanellus vanellus Հյուսիսային կիվիվ			
- Եվրոպա/Եվրոպա և N Աֆրիկա		2c	
- W Ասիա/ SW Ասիա			(1)
Vanellus spinosus Թևաբտիկ կիվիվ			
- Սև ծով և Միջերկրական ծով(bre)		1	
Vanellus albiceps Սպիտակագլուխ կիվիվ			
- W և կենտրոնական Աֆրիկա		(1)	
Vanellus senegallus senegallus Սենեգալյան կիվիվ			
- W Աֆրիկա		(1)	
Vanellus senegallus solitaneus			
- SW Աֆրիկա		(1)	
Vanellus senegallus lateralis			
- E և SE Աֆրիկա		1	
Vanellus lugubris Սգավոր կիվիվ			
- SW Աֆրիկա,	2		
- կենտրոնական և E Աֆրիկա	3c		
Vanellus melanopterus minor Սևաթև կիվիվ			
- S Աֆրիկա	1c		
Vanellus coronatus coronatus Փուփուկավոր կիվիվ			
- E և S Աֆրիկա			1
- կենտրոնական Աֆրիկա	2		
Vanellus coronatus xerophilus			
- SW Աֆրիկա		(1)	

<i>Vanellus superciliosus</i> Շագանակակուրծք կիվիվ			
- W և կենտրոնական Աֆրիկա	(2)		
<i>Vanellus gregarius</i> Ճախրուկ			
- SE Եվրոպա և W Ասիա / NE Աֆրիկա	1a 1b2		
-Կենտրոնական Ասիայի երկրներ/ NW Հնդկաստան	1a 1b 1c		
<i>Vanellus leucurus</i> Սպիտակապոչ եղտյուրիկ			
- SW Ասիա/ SW Ասիա և NE Աֆրիկա	2		
-Կենտրոնական Ասիայի երկրներ/ S Ասիա		(1)	
SCOLOPACIDAE			
<i>Scolopax rusticola</i> Անտառակտցար			
- Եվրոպա / S և W Եվրոպա, N Աֆրիկա			1
-W Սիբիր/ SW Ասիա			(1)
<i>Gallinago stenura</i> Նետապոչ մորակտցար			
-N Սիբիր/ S Ասիա և E Աֆրիկա			(1)
<i>Gallinago media</i> Կրկնակտցար			
- Սկանդինավներ/ հնարավոր է W Աֆրիկա		1	
- W Սիբիր և NE Եվրոպա/ SE Աֆրիկա		2c	
<i>Gallinago gallinago gallinago</i> Մորակտցար			
- Եվրոպա/ S և W Եվրոպա և NW Աֆրիկա		2c	
- W Սիբիր/ SW Ասիա և Աֆրիկա			1
<i>Gallinago gallinago faeroeensis</i>			
Իսլանդիա, Ֆարերյան կղզիներ և N Շոտլանդիա/Իռլանդիա			1
<i>Lymnocyptes minimus</i> Վարսակտցար			
- N Եվրոպա/ S և W Եվրոպա և W Աֆրիկա		2b	
- W Սիբիր/SW Ասիա և NE Աֆրիկա			1
<i>Limosa limosa limosa</i> Մեծ իլիկակտցար			
- W Եվրոպա / NW և W Աֆրիկա		2c	
- E Եվրոպա / կենտրոնական և E Աֆրիկա		2c	
- W կենտրոնական Ասիա/ SW Ասիա և E Աֆրիկա		(1)	
<i>Limosa limosa islandica</i>			
- Իսլանդիա/ W Եվրոպա	3a*		
<i>Limosa lapponica lapponica</i> Փոքր իլիկակտցար			
- N Եվրոպա/ W Եվրոպա		2a	
<i>Limosa lapponica taymyrensis</i>			
-W Սիբիր/ W և SW Աֆրիկա		2a2c	

<i>Limosa lapponica menzbieri</i>			
- կենտրոնական Սիբիր/ S և SW Ասիա և E Աֆրիկա			(1)
<i>Numenius phaeopus phaeopus</i> Միջին արորիկ			
- Նեվրոպա / W Աֆրիկա			1
- W Սիբիր / S և E Աֆրիկա			(1)
<i>Numenius phaeopus islandicus</i>			
Իսլանդիա, Ֆարեարյան կղզիներ և N Շոտլանդիա/ W Աֆրիկա			1
<i>Numenius phaeopus alboaxillaris</i>			
- SW Ասիա / E Աֆրիկա	1c		
<i>Numenius tenuirostris</i> Նրբակտուց արորիկ			
- կենտրոնական Սիբիր, Միջերկրական ծով և SW Ասիա	1a 1b 1c		
<i>Numenius arquata arquata</i> Մեծ արորիկ			
- Եվրոպա/ Եվրոպա, N և W Աֆրիկա			1
<i>Numenius arquata orientalis</i>			
- W Սիբիր/ SW Ասիա, E և SԱֆրիկա	3c		
<i>Numenius arquata suschkini</i>			
- SE Եվրոպա և SW Ասիա (bre)	2		
<i>Tringa erythropus</i> Պտավոր կտցար			
- Նեվրոպա/ S Եվրոպա, N և W Աֆրիկա			(1)
- W Սիբիր/ SW Ասիա, NE և EԱֆրիկա		(1)	
<i>Tringa totanus totanus</i> Կարմրատու կտցար			
- N Եվրոպա (bre)			1
- կենտրոնական և E Եվրոպա (bre)		2c	
<i>Tringa tetanus britannica</i>			
Բրիտանիա և Իռլանդիա/ Բրիտանիա, Իռլանդիա և Ֆրանսիա		2c	
<i>Tringa totanus ussuriensis</i>			
- W Ասիա/ SW Ասիա, NE և E Աֆրիկա			(1)
<i>Tringa totanus robusta</i>			
- Իսլանդիա և Ֆարեարյան կղզիներ/ W Եվրոպա			1
<i>Tringa stagnatilis</i> Առաձնյա կտցար			
- E Եվրոպա / W և կենտրոնական Աֆրիկա		(1)	
- W Ասիա/ SW Ասիա, E և S Աֆրիկա		(1)	
<i>Tringa nebularia</i> Ծխագույն կտցար			
-N Եվրոպա/ SW Եվրոպա, NW և W Աֆրիկա			1
- W Սիբիր/ SW Ասիա, E և S Աֆրիկա			(1)

<i>Tringa ochropus</i> Սևուկ կտցար			
- N Եվրոպա/ S և W Եվրոպա, W Աֆրիկա			1
- W Սիբիր/ SW Ասիա, NE և E Աֆրիկա			(1)
<i>Tringa glareola</i> Ֆիֆի			
- NW Եվրոպա, W Աֆրիկա			1
- NE Եվրոպա և W Սիբիր/ E և S Աֆրիկա			(1)
<i>Tringa cinerea</i> Թերեքի կտցար			
- NE Եվրոպա և W Սիբիր/ SW Ասիա, E և S Աֆրիկա			1
<i>Tringa hypoleucos</i> Սպիտակավիզ կտցար			
- W և կենտրոնական Եվրոպա / W Աֆրիկա			1
- E Եվրոպա և W Սիբիր/ կենտրոնական, E և S Աֆրիկա			(1)
<i>Arenaria interpres interpres</i> Քարաքուզուզ			
- NE Կանադա և Գրենլանդիա/ W Եվրոպա և NW Աֆրիկա		1	
- N Եվրոպա / W Աֆրիկա			1
- W Կենտրոնական Սիբիր / SW Ասիա, E և S Աֆրիկա			(1)
<i>Calidris tenuirostris</i> Մեծ ավազակտցար			
- E Սիբիր / SW Ասիա	1c		
<i>Calidris canutus canutus</i> Կարմիր ավազակտցար			
- N Սիբիր / W և S Աֆրիկա		2a 2c	
<i>Calidris canutus islandica</i>			
- NE Կանադա և Գրենլանդիա / W Եվրոպա		2a 2c	
<i>Calidris alba</i> Ճերմակ ավազակտցար			
- E Ատլանտյան Եվրոպա, WS Աֆրիկա (win)			1
- SW Ասիա, E և S Աֆրիկա(win)			1
<i>Calidris minuta</i> Ճնճուկ ավազակտցար			
-N Եվրոպա S Եվրոպա և N/W Աֆրիկա		(2c)	
- W Սիբիր/ SW Ասիա, E և S Աֆրիկա			(1)
<i>Calidris temminckii</i> Սպիտակապոչ ավազակտցար			
- Ֆենոսկանդիա / N/W Աֆրիկա		(1)	
- NE Եվրոպա և W Սիբիր / SW Ասիա և E Աֆրիկա			(1)
<i>Calidris maritima</i> Ծիրանագույն ավազակտցար			
- N Եվրոպա, W Սիբիր (bre)		1	
-NE Կանադա, N Գրենլանդիա (bre)	3c		
<i>Calidris alpina alpina</i> Սևախաճի ավազակտցար			
- NE Եվրոպա և NW Սիբիր / W Եվրոպա և NW Աֆրիկա			1

<i>Calidris alpina centralis</i>			
- Կենտրոնական Սիբիր / SW Ասիա և NE Աֆրիկա			(1)
<i>Calidris alpina schinzii</i>			
- Իսլանդիան և Գրենլանդիա / NW և W Աֆրիկա			1
- Բրիտնիա և Իռլանդիա / SW Եվրոպա և NW Աֆրիկա	2		
- Բալթիկ ծով / SW Եվրոպա և NW Աֆրիկա	1c		
<i>Calidris alpina arctica</i>			
- NE Գրենլանդիա / W Աֆրիկա	3a		
<i>Calidris ferruginea</i> Կարմրախաճի ավազակտցար			
- W Սիբիր, W Աֆրիկա			1
- Կենտրոնական Սիբիր / SW Ասիա, E և S Աֆրիկա			1
<i>Limicola falcinellus falcinellus</i> Տիղմակտցար			
- N Եվրոպա/SW Ասիա և Աֆրիկա	3c		
<i>Philomachus pugnax</i> Կովակտցար			
- N Եվրոպա և W Սիբիր/ W Աֆրիկա		2c	
- N Սիբիր / SW Ասիա, E և S Աֆրիկա		(2c)	
<i>Phalaropus lobatus</i> Կլորաքիթ լողակտցար			
- W Եվրասիա /Արաբական ծոց			1
<i>Phalaropus fulicaria</i> Մոխրագույն լողակտցար			
- Կանադա և Գրենլանդիա, Աֆրիկայի ատլանտյան ափ		2c	
LARIDAE			
<i>Larus leucophthalmus</i> Սպիտակաաչք որոր			
- Կարմիր ծով և մոտակա ափեր	1a	1	
<i>Larus hemprichii</i> Մոխրոտ որոր			
- Կարմիր ծով, ծովածոց, Արաբիա և E Աֆրիկա		2a	
<i>Larus canus canus</i> Թխակապույտ որոր			
-NW և Կենտրոնական Եվրոպա/Անտլանտյան ափ և Միջերկրական ծով		2c	
<i>Larus canus heinei</i>			
-NE Եվրոպա և W Սիբիր, Սև ծով, Կասպից ծով			1
<i>Larus audouinii</i> Օդյուբոնի որոր			
- Միջերկրական ծով/ NW Աֆրիկայի ափեր	1a 3a		
<i>Larus marinus</i> Մեծ սևամեջք որոր			
-N և W Եվրոպա			1
<i>Larus dominicanus vetula</i> Դոմինիկյան որոր			
-Առափնյա S Աֆրիկա		1	

<i>Larus hyperboreus hyperboreus</i> Մեծ բևեռային որոր			
-Սվալբարդ և N Ռուսաստան(bre)			(1)
<i>Larus hyperboreus leuceteres</i>			
-Կանադա, Գրենլանդիա և Իսլանդիա(bre)			(1)
<i>Larus glaucoides glaucoides</i> Փոքր բևեռային որոր			
-Գրենլանդիա/Իսլանդիա և NW Եվրոպա			1
<i>Larus argentatus argentatus</i> Արծաթափայլ որոր			
-N և NW Եվրոպա			1
<i>Larus argentatus argenteus</i>			
-Իսլանդիա և W Եվրոպա		2c	
<i>Larus heuglini</i> Հոգլինի որոր			
-NE Եվրոպա և W Սիբիր/ SW Ասիա և NE Աֆրիկա			(1)
<i>Larus(heuglini)barabensis</i>			
-SW Սիբիր/ SW Ասիա			(1)
<i>Larus armenicus</i> Հայկական որոր			
- Հայաստան, E Թուրքիա և NW Իրան	3a		
<i>Larus cachinnans cachinnans</i> Քրքջան որոր			
-Սև ծով և W Ասիա /SW Ասիա, NE Աֆրիկա			1
<i>Larus cachinnans michahellis</i>			
- Միջերկրական ծով, Իբերիա և Մարոկկո			1
<i>Larus fuscus fuscus</i> Փոքր ծովաորոր			
-NE Եվրոպա/Սև ծով, SW Ասիա և E Աֆրիկա		(2c)	
<i>Larus fuscus graellsii</i>			
- W Եվրոպա/ Միջերկրական ծով և W Աֆրիկա			1
<i>Larus fuscus intermedius</i>			
- S Սկանդինավիա, Հոլանդիա, Էրրո Դելտա, Իսպանիա			1
<i>Larus ichthyaetus</i> Սևագլուխ քրքջան			
- Սև ծով և Կասպից ծով /SW Ասիա,	3a		
<i>Larus cirrocephalus poiocephalus</i> Ծխագլուխ որոր			
-W Աֆրիկա		(1)	
-Կենտրոնական և E Աֆրիկա			(1)
-Առափնյա S Աֆրիկա		(1)	
<i>Larus hartlaubii</i> Թագավորական որոր			
- Առափնյա SW Աֆրիկա		1	
<i>Larus ridibundus</i> Սովորական որոր			

-W Եվրոպա/ W Եվրոպա, W Միջերկրական ծով, W Աֆրիկա		2c	
-E Եվրոպա/ Սև ծով և E Միջերկրական ծով			1
-WԱսիա/ SW Ասիա և NE Աֆրիկա			(1)
Larus genei Ծովային աղավնաորոր			
- W Աֆրիկա(bre)	2		
- Սև ծով և Միջերկրական ծով(bre)		2a	
- W, SW և S Ասիա (bre)		2a	
Larus melanocephalus Սևագլուխ որոր			
- W Եվրոպա, Միջերկրական ծով և NW Աֆրիկա		2a	
Larus minutus Փոքր որոր			
-Կենտրոնական և E Եվրոպա/ SW Եվրոպա և W Միջերկրական ծով			1
-W Ասիա/ E Միջերկրական ծով, Սև ծով, Կասպից ծով		(1)	
Xema sabini sabini Մտրակապոչ որոր			
-Կանադա և Գրենլանդիա, SE S Ատլանտյան օվկիանոս			(1)
STERNIDAE			
Sterna nilotica nilotica Որորակտուց ջրածիծառ			
- W Եվրոպա / W Աֆրիկա	2		
- Սև ծով և E Միջերկրական ծով/ E Աֆրիկա		3c	
- W և Կենտրոնական Ասիա /SW Ասիա	2		
Sterna caspia caspia Կասպիական ծովածիծառ			
- S Աֆրիկա(bre)	1c		
- W Աֆրիկա(bre)		1	
- Եվրոպա (bre)	1c		
- Կասպից ծով (bre)	2		
Sterna maxima albidorsalis Արքայական ծովածիծառ			
- W Աֆրիկա(bre)		2a	
Sterna bengalensis bengalensis Բենգալյան ջրածիծառ			
- Ծովածոց / S Ասիա		2a	
Sterna bengalensis par			
- Կարմիր ծով / E Աֆրիկա	3a		
Sterna bengalensis emigrata			
- S Միջերկրական ծով/ NW և W Աֆրիկայի ափեր	1c		
Sterna bergii bergii Փոքր փուփուլավոր ջրածիծառ			
- S Աֆրիկա	2		
Sterna bergii enigma			

-Մադագասկար և Մոզամբիկ / S Աֆրիկա	1c		
<i>Sterna bergii thalassinus</i>			
- E Աֆրիկան և Սեյշելյան կղզիներ	1c		
<i>Sterna bergii velox</i>			
- Կարմիր ծով և NE Աֆրիկա	2		
<i>Sterna sandvicensis sandvicensis</i> Սենդվիչյան ջրածիծառ			
- W Եվրոպա / W Աֆրիկա		2a	
- Սև ծով և Միջերկրական ծով(bre)		2a	
- W և Կենտրոնական Ասիա/ SW Ասիա և S Ասիա		2a	
<i>Sterna dougallii dougallii</i> Վարդագույն ջրածիծառ			
-S Աֆրիկա	1c		
-E Աֆրիկա	3a		
- Եվրոպա (bre)	1c		
<i>Sterna dougallii arideensis</i>			
-Մադագասկար, Սեյշելյան կղզիներ և Մասկարենեսի կղզիներ	2		
<i>Sterna dougallii bagansi</i>			
- N Արաբական ծով	1c		
<i>Sterna vittata vittata</i> Անտարկտիկական ջրածիծառ			
P.Edward, Marion, Crozet&Kergulen / S Աֆրիկա	1c		
<i>Sterna vittata tristanensis</i>			
Tristan da Cunha& Cough / S Աֆրիկա	1c		
<i>Sterna hirundo hirundo</i> Գետային ջրածիծառ			
- S և W Եվրոպա (bre)			1
- N և E Եվրոպա (bre)			1
- W Ասիա (bre)			(1)
<i>Sterna paradisaea</i> Արկտիկական ջրածիծառ			
- W Եվրասիա (bre)			1
<i>Sterna albifrons albifrons</i> Փոքր ջրածիծառ			
- E Ատլանտյան օվկիանոս (bre)	3b 3c		
- Սև ծով և Միջերկրական ծով(bre)	3b 3c		
- Կասպից ծով (bre)	2		
<i>Sterna albifrons guineae</i>			
- W Աֆրիկա(bre)	1c		
<i>Sterna saundersi</i> Սոնդերսի ջրածիծառ			
- W և S Ասիա, Կարմիր ծով, ծովածոց և E Աֆրիկա			(1)

<i>Sterna balaenarum</i> Դամարայի ջրածիծառ			
- Նամիբիա և S Աֆրիկա, Գանայի ատլանտյան ափը	2		
<i>Sterna repressa</i> Սպիտակաայտ ջրածիծառ			
- WS Ասիա, Կարմիր ծով, ծովածոց E Աֆրիկա		2c	
<i>Sterna anaethetus melanopterus</i>			
- WԱֆրիկա	1		
<i>Sterna anaethetus fuligula</i>			
-Կարմիր ծով, E Աֆրիկա, Պարսից ծոց, Արաբական ծով դեպի W Հնդկաստան			1
<i>Sterna anaethetus antarctica</i>			
-S Հնդկական օվկիանոս		1	
<i>Sterna fuskata nubilosa</i>			
-Կարմիր ծով, Ադենի ծոց, E Խաղաղ օվկիանոս		2a	
<i>Chlidonias hybridus hybridus</i> Սպիտակաայտ ջրածիծառ			
-W Եվրոպա և NW Աֆրիկա(bre)		1	
-Սև և E Միջերկրական ծով(bre)			(1)
Կասպից ծով(bre)		(1)	
<i>Chlidonias hybridus sclateri</i>			
-E Աֆրիկա	2		
-S Աֆրիկա	(2)		
<i>Chlidonias leucopterus</i> Սպիտակաթև ջրածիծառ			
- E Եվրոպա, W Ասիա / Աֆրիկա			(1)
<i>Chlidonias niger niger</i> Սև ջրածիծառ			
- Եվրոպա և W Ասիա /Աֆրիկայի ատլանտյան ափ		2c	
<i>Anous tenuirostris tenuirostris</i>			
-Հնդկական օվկիանոսի կղզիներ դեպի E Աֆրիկա			1
RYNCHOPIDAE			
<i>Rynchops flavirostris flavirostris</i> Աֆրիկյան դանակակտուց			
-Առափնյա W Աֆրիկա և Կենտրոնական Աֆրիկա	2		
-ES Աֆրիկա	2		

Latin Names	English Names	Armenian Names
Family ANATIDAE (ducks, geese, swans)		
1 <i>Dendrocygna viduata</i>	White-faced Whistling-duck	Սպիտակերես ծառի բադ
2 <i>Dendrocygna bicolor</i>	Fulvous Whistling-duck	Գորշ ծառի բադ
3 <i>Thalassornis leuconotus</i>	White-backed Duck	Սպիտակամեջք բադ
4 <i>Oxyura maccoa</i>	Maccoa Duck	Մակկո բադ
5 <i>Oxyura leucocephala</i>	White-headed Duck	Սպիտակագլուխ բադ
6 <i>Cygnus olor</i>	Mute Swan	Թշշան կարապ
7 <i>Cygnus cygnus</i>	Whooper Swan	Ճչան կարապ
8 <i>Cygnus columbianus</i>	Tundra Swan	Փոքր կարապ
9 <i>Branta bernicla</i>	Brent Goose	Սև սագ
10 <i>Branta leucopsis</i>	Barnacle Goose	Սպիտակաայտ սագ
11 <i>Branta ruficollis</i>	Red-breasted Goose	Կարմրախաճի սագ
12 <i>Anser anser</i>	Greylag Goose	Մոխրագույն սագ
13 <i>Anser fabalis</i>	Bean Goose	Բակլասագ
14 <i>Anser brachyrhynchus</i>	Pink-footed Goose	Վարդագունատ սագ
15 <i>Anser albifrons</i>	Greater White-fronted Goose	Սպիտակաճակատ սագ
16 <i>Anser erythropus</i>	Lesser White-fronted Goose	Ծվվան սագ
17 <i>Clangula hyemalis</i>	Long-tailed Duck	Ծովաբադ
18 <i>Somateria spectabilis</i>	King Eider	Ակնոցավոր այդերուկ
19 <i>Somateria mollissima</i>	Common Eider	Այդերուկ
20 <i>Polysticta stelleri</i>	Steller's Eider	Ստելլերի այդերուկ
21 <i>Melanitta fusca</i>	Velvet Scoter	Տուրպան
22 <i>Melanitta nigra</i>	Common Scoter	Սև տուրպան
23 <i>Bucephala clangula</i>	Common Goldeneye	Սոնաբադ
24 <i>Mergellus albellus</i>	Smew	Լուտուկ
25 <i>Mergus merganser</i>	Goosander	Մեծ սղոցակտուց բադ
26 <i>Mergus serrator</i>	Red-breasted Merganser	Սղոցակտուց բադ
27 <i>Alopochen aegyptiaca</i>	Egyptian Goose	Եգիպտական սագ
28 <i>Tadorna tadorna</i>	Common Shelduck	Խայտաբադ
29 <i>Tadorna ferruginea</i>	Ruddy Shelduck	Կարմիր բադ
30 <i>Tadorna cana</i>	South African Shelduck	Հարավաֆրիկյան խայտաբադ
31 <i>Plectropterus gambensis</i>	Spur-winged Goose	Խթանաթև սագ
32 <i>Sarkidiornis melanotos</i>	African Comb Duck	Պալարակտուց այդերուկ
33 <i>Nettapus auritus</i>	African Pygmy-goose	Աֆրիկյան թզուկ սագ
34 <i>Marmaronetta angustirostris</i>	Marbled Teal	Մարմարյա մրտիմն
35 <i>Netta rufina</i>	Red-crested Pochard	Կարմրակտուց սուզաբադ

36	<i>Netta erythrophthalma</i>	Southern Pochard	Հարավային սուզաբադ
37	<i>Aythya ferina</i>	Common Pochard	Կարմրագլուխ սուզաբադ
38	<i>Aythya nyroca</i>	Ferruginous Pochard	Սպիտակաաչք սուզաբադ
39	<i>Aythya fuligula</i>	Tufted Duck	Փուփուլավոր սուզաբադ
40	<i>Aythya marila</i>	Greater Scaup	Մեծ սուզաբադ
41	<i>Spatula querquedula</i>	Garganey	Ճքճքան մրտիմն
42	<i>Spatula hottentota</i>	Hottentot Teal	Հոտենտոտյան մրտիմն
43	<i>Spatula clypeata</i>	Northern Shoveler	Լայնակտուց բադ
44	<i>Mareca strepera</i>	Gadwall	Մոխրագույն բադ
45	<i>Mareca penelope</i>	Eurasian Wigeon	Շչան բադ
46	<i>Anas undulata</i>	Yellow-billed Duck	Դեղնակտուց բադ
47	<i>Anas platyrhynchos</i>	Mallard	Կոնչան բադ
48	<i>Anas capensis</i>	Cape Teal	Հարավաֆրիկյան մրտիմն
49	<i>Anas erythrorhyncha</i>	Red-billed Teal	Կարմրակտուց բադ
50	<i>Anas acuta</i>	Northern Pintail	Նետապոչ բադ
51	<i>Anas crecca</i>	Common Teal	Սուլող մրտիմն

Family PODICIPEDIDAE (grebes)

52	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Little Grebe	Փոքր սուզակ
53	<i>Podiceps grisegena</i>	Red-necked Grebe	Մոխրայտ սուզակ
54	<i>Podiceps cristatus</i>	Great Crested Grebe	Մեծ սուզակ
55	<i>Podiceps auritus</i>	Horned Grebe	Կարմրավիզ սուզակ
56	<i>Podiceps nigricollis</i>	Black-necked Grebe	Սևավիզ սուզակ

Family PHOENICOPTERIDAE (flamingos)

57	<i>Phoenicopterus roseus</i>	Greater Flamingo	Սովորական ֆլամինգո
58	<i>Phoeniconaias minor</i>	Lesser Flamingo	Փոքր ֆլամինգո

Family PHAETHONTIDAE (tropicbirds)

59	<i>Phaethon aethereus</i>	Red-billed Tropicbird	Armenian name is under approval
60	<i>Phaethon rubricauda</i>	Red-tailed Tropicbird	Armenian name is under approval
61	<i>Phaethon lepturus</i>	White-tailed Tropicbird	Armenian name is under approval

Family RALLIDAE (rails, gallinules, coots)

62	<i>Sarothrura elegans</i>	Buff-spotted Flufftail	Դեղնաբիծ բմբուլապոչ
63	<i>Sarothrura boehmi</i>	Streaky-breasted Flufftail	Զուլադոչ բմբուլապոչ
64	<i>Sarothrura ayresi</i>	White-winged Flufftail	Սպիտակաթև բմբուլապոչ
65	<i>Rallus aquaticus</i>	Western Water Rail	Ջրահովվիկ
66	<i>Rallus caerulescens</i>	African Rail	Կաֆրական ջրահովվիկ
67	<i>Crex egregia</i>	African Crake	Աֆրիկյան ճահճահովվիկ
68	<i>Crex crex</i>	Corncrake	Մարգահավ
69	<i>Porzana porzana</i>	Spotted Crake	Մեծ ճահճահովվիկ
70	<i>Zapornia flavirostra</i>	Black Crake	Սև ճահճահովվիկ
71	<i>Zapornia parva</i>	Little Crake	Ճահճահովվիկ
72	<i>Zapornia pusilla</i>	Baillon's Crake	Գանճ ճահճահովվիկ
73	<i>Amaurornis marginalis</i>	Striped Crake	Զուլավոր ճահճահովվիկ
74	<i>Porphyrio alleni</i>	Allen's Gallinule	Ալլենի սուլթանական հավ
75	<i>Gallinula chloropus</i>	Common Moorhen	Եղեգնահավ

76	<i>Gallinula angulata</i>	Lesser Moorhen	Փոքր եղեգնահավ
77	<i>Fulica cristata</i>	Red-knobbed Coot	Փուփուլավոր փարփար
78	<i>Fulica atra</i>	Common Coot	Սև փարփար
Family GRUIDAE (cranes)			
79	<i>Balearica regulorum</i>	Grey Crowned-crane	Մոխրագույն պսակավոր կռունկ
80	<i>Balearica pavonina</i>	Black Crowned-crane	Սև պսակավոր կռունկ
81	<i>Leucogeranus leucogeranus</i>	Siberian Crane	Սիբիրյան կռունկ
82	<i>Bugeranus carunculatus</i>	Wattled Crane	Հյուսկեն կռունկ
83	<i>Anthropoides paradiseus</i>	Blue Crane	Կապույտ կռունկ
84	<i>Anthropoides virgo</i>	Demoiselle Crane	Գեղանի կռունկ
85	<i>Grus grus</i>	Common Crane	Մոխրագույն կռունկ
Family GAVIIDAE (loons / divers)			
86	<i>Gavia stellata</i>	Red-throated Loon	Կարմրախաճի սուզահավ
87	<i>Gavia arctica</i>	Black-throated Loon	Սևախաճի սուզահավ
88	<i>Gavia immer</i>	Common Loon	Սովորական սուզահավ
89	<i>Gavia adamsii</i>	Yellow-billed Loon	Սպիտակակտուց սուզահավ
Family SPHENISCIDAE (penguins)			
90	<i>Spheniscus demersus</i>	African Penguin	Աֆրիկյան պինգվին
Family CICONIIDAE (storks)			
91	<i>Leptoptilos crumenifer</i>	Marabou	Մարաբու
92	<i>Mycteria ibis</i>	Yellow-billed Stork	Դեղնակտուց արագիլ
93	<i>Anastomus lamelligerus</i>	African Openbill	Աֆրիկյան բերանբաց արագիլ
94	<i>Ciconia nigra</i>	Black Stork	Սև արագիլ
95	<i>Ciconia abdimii</i>	Abdim's Stork	Աբդիմի արագիլ
96	<i>Ciconia microscelis</i>	African Woollyneck	Աֆրիկյան բրդոտավիզ արագիլ
97	<i>Ciconia ciconia</i>	White Stork	Սպիտակ արագիլ
Family THRESKIORNITHIDAE (ibises, spoonbills)			
98	<i>Platalea alba</i>	African Spoonbill	Աֆրիկյան տարգալակտուց
99	<i>Platalea leucorodia</i>	Eurasian Spoonbill	Եվրոպական տարգալակտուց
100	<i>Threskiornis aethiopicus</i>	African Sacred Ibis	Սուրբ իբիս
101	<i>Geronticus eremita</i>	Northern Bald Ibis	Ճաղատ իբիս
102	<i>Plegadis falcinellus</i>	Glossy Ibis	Քաջահավ
Family ARDEIDAE (herons)			
103	<i>Botaurus stellaris</i>	Eurasian Bittern	Մեծ ջրցուլ
104	<i>Ixobrychus minutus</i>	Common Little Bittern	Փոքր ջրցուլ
105	<i>Ixobrychus sturmii</i>	Dwarf Bittern	Թզուկ ջրցուլ
106	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Black-crowned Night-heron	Կվակվա
107	<i>Ardeola ralloides</i>	Squacco Heron	Դեղին տառեղ
108	<i>Ardeola idea</i>	Madagascar Pond-heron	Մադագասկարյան տառեղ
109	<i>Ardeola rufiventris</i>	Rufous-bellied Heron	Շիկակարմրափոր տառեղ
110	<i>Bubulcus ibis</i>	Cattle Egret	Եգիպտական տառեղ
111	<i>Ardea cinerea</i>	Grey Heron	Մոխրագույն տառեղ

112	<i>Ardea melanocephala</i>	Black-headed Heron	Սևագլուխ տառեղ
113	<i>Ardea purpurea</i>	Purple Heron	Շիկակարմիր տառեղ
114	<i>Ardea alba</i>	Great White Egret	Սպիտակ մեծ տառեղ
115	<i>Ardea brachyrhyncha</i>	Yellow-billed Egret	Դեղնակտուց տառեղ
116	<i>Egretta ardesiaca</i>	Black Heron	Սև տառեղ
117	<i>Egretta vinaceigula</i>	Slaty Egret	Շերթաքարագույն տառեղ
118	<i>Egretta garzetta</i>	Little Egret	Սպիտակ փոքր տառեղ
119	<i>Egretta gularis</i>	Western Reef-egret	Արևմտյան խութային տառեղ

Family BALAENICIPITIDAE (shoebill)

120	<i>Balaeniceps rex</i>	Shoebill	Կոշկակտուց արագիլ
-----	------------------------	----------	-------------------

Family PELECANIDAE (pelicans)

121	<i>Pelecanus crispus</i>	Dalmatian Pelican	Գանգրափետուր հավալուսն
122	<i>Pelecanus rufescens</i>	Pink-backed Pelican	Վարդագունամեջք հավալուսն
123	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Great White Pelican	Վարդագույն հավալուսն

Family FREGATIDAE (frigatebirds)

124	<i>Fregata ariel</i>	Lesser Frigatebird	Armenian name is under approval
125	<i>Fregata minor</i>	Great Frigatebird	Armenian name is under approval

Family SULIDAE (gannets, boobies)

126	<i>Morus bassanus</i>	Northern Gannet	Հյուսիսային գանեթ
127	<i>Morus capensis</i>	Cape Gannet	Հարավաֆրիկյան գանեթ
128	<i>Sula dactylatra</i>	Masked Booby	Դիմակավոր գանեթ

Family PHALACROCORACIDAE (cormorants)

129	<i>Microcarbo coronatus</i>	Crowned Cormorant	Պսակավոր ձկնկուլ
130	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	Pygmy Cormorant	Փոքր ձկնկուլ
131	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	European Shag	Արիստոտելի ձկնկուլ
132	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Great Cormorant	Մեծ ձկնկուլ
133	<i>Phalacrocorax capensis</i>	Cape Cormorant	Հարավաֆրիկյան ձկնկուլ
134	<i>Phalacrocorax nigrogularis</i>	Socotra Cormorant	Սոկոտրյան ձկնկուլ
135	<i>Phalacrocorax neglectus</i>	Bank Cormorant	Գետափնյա ձկնկուլ

Family BURHINIDAE (thick-knees)

136	<i>Burhinus senegalensis</i>	Senegal Thick-knee	Սենեգալյան հաստաճունկ
-----	------------------------------	--------------------	-----------------------

Family PLUVIANIDAE (Egyptian plover)

137	<i>Pluvianus aegyptius</i>	Egyptian Plover	Եգիպտական քարադր
-----	----------------------------	-----------------	------------------

Family HAEMATOPODIDAE (oystercatchers)

138	<i>Haematopus moquini</i>	African Oystercatcher	Սև կոցար կաշաղակ
139	<i>Haematopus ostralegus</i>	Eurasian Oystercatcher	Կոցար կաշաղակ

Family RECURVIROSTRIDAE (avocets, stilts)

140	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Pied Avocet	Բզակտուց
141	<i>Himantopus himantopus</i>	Black-winged Stilt	Ոտնացուպիկ

Family CHARADRIIDAE (plovers)

142	<i>Pluvialis squatarola</i>	Grey Plover	Մոխրագույն քարադր
143	<i>Pluvialis apricaria</i>	Eurasian Golden Plover	Ոսկեփայլ քարադր
144	<i>Pluvialis fulva</i>	Pacific Golden Plover	Խաղաղօվկիանոսյան ոսկեփայլ

145	<i>Eudromias morinellus</i>	Eurasian Dotterel	քարադր
146	<i>Charadrius hiaticula</i>	Common Ringed Plover	Եվրասիական պինդիրա
147	<i>Charadrius dubius</i>	Little Ringed Plover	Փողկապավոր քարադր
148	<i>Charadrius pecuarius</i>	Kittlitz's Plover	Փոքր քարադր
149	<i>Charadrius tricollaris</i>	African Three-banded Plover	Կիտլիցի քարադր
150	<i>Charadrius forbesi</i>	Forbes's Plover	Եռօղանի քարադր
151	<i>Charadrius marginatus</i>	White-fronted Plover	Ֆորբեսի քարադր
152	<i>Charadrius alexandrinus</i>	Kentish Plover	Սպիտակաճակատ քարադր
153	<i>Charadrius pallidus</i>	Chestnut-banded Plover	Ծովային քարադր
154	<i>Charadrius mongolus</i>	Lesser Sandplover	Շականակաօղ քարադր
155	<i>Charadrius leschenaultia</i>	Greater Sandplover	Մոնղոլական քարադր
156	<i>Charadrius asiaticus</i>	Caspian Plover	Հաստակտուց քարադր
157	<i>Vanellus vanellus</i>	Northern Lapwing	Կասպիական քարադր
158	<i>Vanellus spinosus</i>	Spur-winged Lapwing	Հյուսիսային կիվիվ
159	<i>Vanellus albiceps</i>	White-headed Lapwing	Թևաբտիկ կիվիվ
160	<i>Vanellus lugubris</i>	Senegal Lapwing	Սպիտակագլուխ կիվիվ
161	<i>Vanellus melanopterus</i>	Black-winged Lapwing	Սգավոր կիվիվ
162	<i>Vanellus coronatus</i>	Crowned Lapwing	Սևաթև կիվիվ
163	<i>Vanellus senegallus</i>	Wattled Lapwing	Փուփուլավոր կիվիվ
164	<i>Vanellus superciliosus</i>	Brown-chested Lapwing	Սենեգալյան կիվիվ
165	<i>Vanellus gregarius</i>	Sociable Lapwing	Շագանակակուրծք կիվիվ
166	<i>Vanellus leucurus</i>	White-tailed Lapwing	Ճախրուկ
Family SCOLOPACIDAE (sandpipers, snipes, phalaropes)			
167	<i>Numenius phaeopus</i>	Whimbrel	Միջին արորիկ
168	<i>Numenius tenuirostris</i>	Slender-billed Curlew	Նրբակտուց արորիկ
169	<i>Numenius arquata</i>	Eurasian Curlew	Մեծ արորիկ
170	<i>Limosa lapponica</i>	Bar-tailed Godwit	Փոքր իլիկակտցար
171	<i>Limosa limosa</i>	Black-tailed Godwit	Մեծ իլիկակտցար
172	<i>Arenaria interpres</i>	Ruddy Turnstone	Քարաքուջուջ
173	<i>Calidris tenuirostris</i>	Great Knot	Մեծ ավազակտցար
174	<i>Calidris canutus</i>	Red Knot	Կարմիր ավազակտցար
175	<i>Calidris pugnax</i>	Ruff	Կռվակտցար
176	<i>Calidris falcinellus</i>	Broad-billed Sandpiper	Տիղմակտցար
177	<i>Calidris ferruginea</i>	Curlew Sandpiper	Կարմրախաճի ավազակտցար
178	<i>Calidris temminckii</i>	Temminck's Stint	Սպիտակապոչ ավազակտցար
179	<i>Calidris alba</i>	Sanderling	Ճերմակ ավազակտցար
180	<i>Calidris alpina</i>	Dunlin	Սևախաճի ավազակտցար
181	<i>Calidris maritima</i>	Purple Sandpiper	Ծիրանագույն ավազակտցար
182	<i>Calidris minuta</i>	Little Stint	Ճնճուկ ավազակտցար
183	<i>Scolopax rusticola</i>	Eurasian Woodcock	Անտառակտցար
184	<i>Gallinago stenura</i>	Pintail Snipe	Նետապոչ մորակտցար
185	<i>Gallinago media</i>	Great Snipe	Կրկնակտցար

186	<i>Gallinago gallinago</i>	Common Snipe	Մորակոցար
187	<i>Lymnocyptes minimus</i>	Jack Snipe	Վարսակոցար
188	<i>Phalaropus lobatus</i>	Red-necked Phalarope	Կլորաքիթ լողակոցար
189	<i>Phalaropus fulicarius</i>	Red Phalarope	Մոխրագույն լողակոցար
190	<i>Xenus cinereus</i>	Terek Sandpiper	Թերեքի կոցար
191	<i>Actitis hypoleucos</i>	Common Sandpiper	Սպիտակավիզ կոցար
192	<i>Tringa ochropus</i>	Green Sandpiper	Սևուկ կոցար
193	<i>Tringa erythropus</i>	Spotted Redshank	Պտավոր կոցար
194	<i>Tringa nebularia</i>	Common Greenshank	Ծխագույն կոցար
195	<i>Tringa totanus</i>	Common Redshank	Կարմրաոտ կոցար
196	<i>Tringa glareola</i>	Wood Sandpiper	Ֆիֆի
197	<i>Tringa stagnatilis</i>	Marsh Sandpiper	Առածնյա կոցար

Family DROMADIDAE (crab-plover)

198	<i>Dromas ardeola</i>	Crab-plover	Խեցգետնակեր պինդիրա
-----	-----------------------	-------------	---------------------

Family GLAREOLIDAE (coursers, pratincoles)

199	<i>Glareola pratincola</i>	Collared Pratincole	Մարգագետնային ծիխառակոցար
200	<i>Glareola nordmanni</i>	Black-winged Pratincole	Տափաստանային ծիխառակոցար
201	<i>Glareola ocularis</i>	Madagascar Pratincole	Մադագասկարյան ծիխառակոցար
202	<i>Glareola nuchalis</i>	Rock Pratincole	Ժայռային ծիխառակոցար
203	<i>Glareola cinerea</i>	Grey Pratincole	Մոխրագույն ծիխառակոցար

Family LARIDAE (gulls, terns, skimmers)

204	<i>Anous stolidus</i>	Brown Noddy	Armenian name is under approval
205	<i>Anous tenuirostris</i>	Lesser Noddy	Armenian name is under approval
206	<i>Rynchops flavirostris</i>	African Skimmer	Armenian name is under approval
207	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	Little Gull	Փոքր որոր
208	<i>Xema sabini</i>	Sabine's Gull	Մտրակապոչ որոր
209	<i>Rissa tridactyla</i>	Black-legged Kittiwake	Armenian name is under approval
210	<i>Larus genei</i>	Slender-billed Gull	Ծովային աղավնաորոր
211	<i>Larus ridibundus</i>	Black-headed Gull	Սովորական որոր
212	<i>Larus hartlaubii</i>	Hartlaub's Gull	Թագավորական որոր
213	<i>Larus cirrocephalus</i>	Grey-headed Gull	Ծխագլուխ որոր
214	<i>Larus ichthyaetus</i>	Pallas's Gull	Սևագլուխ քրքջան
215	<i>Larus melanocephalus</i>	Mediterranean Gull	Սևագլուխ որոր
216	<i>Larus hemprichii</i>	Sooty Gull	Մոխրոտ որոր
217	<i>Larus leucophthalmus</i>	White-eyed Gull	Սպիտակաաչք որոր
218	<i>Larus audouinii</i>	Audouin's Gull	Օդյուբոնի որոր
219	<i>Larus canus</i>	Mew Gull	Թխակապույտ որոր
220	<i>Larus dominicanus</i>	Kelp Gull	Դոմինիկյան որոր
221	<i>Larus fuscus</i>	Lesser Black-backed Gull	Փոքր ծովաորոր
222	<i>Larus argentatus</i>	European Herring Gull	Արծաթափայլ որոր
223	<i>Larus armenicus</i>	Armenian Gull	Հայկական որոր
224	<i>Larus michahellis</i>	Yellow-legged Gull	Armenian name is under approval
225	<i>Larus cachinnans</i>	Caspian Gull	Քրքջան որոր
226	<i>Larus glaucooides</i>	Iceland Gull	Փոքր բևեռային որոր

227	<i>Larus hyperboreus</i>	Glaucous Gull	Մեծ բևեռային որոր
228	<i>Larus marinus</i>	Great Black-backed Gull	Մեծ սևամեջք որոր
229	<i>Onychoprion fuscatus</i>	Sooty Tern	Armenian name is under approval
230	<i>Onychoprion anaethetus</i>	Bridled Tern	Armenian name is under approval
231	<i>Sternula albifrons</i>	Little Tern	Փոքր ջրածիծառ
232	<i>Sternula saundersi</i>	Saunders's Tern	Սոնդերսի ջրածիծառ
233	<i>Sternula balaenarum</i>	Damara Tern	Դամարայի ջրածիծառ
234	<i>Gelochelidon nilotica</i>	Common Gull-billed Tern	Որորակտուց ջրածիծառ
235	<i>Hydroprogne caspia</i>	Caspian Tern	Կասպիական ծովածիծառ
236	<i>Chlidonias hybrida</i>	Whiskered Tern	Սպիտակաայտ ջրածիծառ
237	<i>Chlidonias leucopterus</i>	White-winged Tern	Սպիտակաթև ջրածիծառ
238	<i>Chlidonias niger</i>	Black Tern	Սև ջրածիծառ
239	<i>Sterna dougallii</i>	Roseate Tern	Վարդագույն ջրածիծառ
240	<i>Sterna hirundo</i>	Common Tern	Գետային ջրածիծառ
241	<i>Sterna repressa</i>	White-cheeked Tern	Սպիտակաայտ ջրածիծառ
242	<i>Sterna paradisaea</i>	Arctic Tern	Արկտիկական ջրածիծառ
243	<i>Sterna vittata</i>	Antarctic Tern	Անտարկտիկական ջրածիծառ
244	<i>Thalasseus bengalensis</i>	Lesser Crested Tern	Բենգալյան ջրածիծառ
245	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	Sandwich Tern	Սենդվիչյան ջրածիծառ
246	<i>Thalasseus maximus</i>	Royal Tern	Արքայական ծովածիծառ
247	<i>Thalasseus bergii</i>	Greater Crested Tern	Փոքր փուփուլավոր ջրածիծառ
Family STERCORARIIDAE (skuas)			
248	<i>Stercorarius longicaudus</i>	Long-tailed Jaeger	Երկրապոչ ծովահեն որոր
249	<i>Catharacta skua</i>	Great Skua	Մեծ ծովահեն որոր
Family ALCIDAE (auks)			
250	<i>Fratercula arctica</i>	Atlantic Puffin	Armenian name is under approval
251	<i>Cephus grylle</i>	Black Guillemot	Armenian name is under approval
252	<i>Alca torda</i>	Razorbill	Armenian name is under approval
253	<i>Alle alle</i>	Little Auk	Armenian name is under approval
254	<i>Uria lomvia</i>	Thick-billed Murre	Armenian name is under approval
255	<i>Uria aalge</i>	Common Murre	Armenian name is under approval